

DOOR

WERKEN

ON IMPACT AND
TRANSFORMATION

Zeven AHK-lectoraten over de
impact en de transformatieve kracht
van praktijkgericht onderzoek

DOOR

WERKEN

ON IMPACT AND
TRANSFORMATION

Zeven AHK-lectoraten over de
impact en de transformatieve kracht
van praktijkgericht onderzoek

VOORWOORD

Onderzoek in en door de kunsten is lang beschouwd als esthetisch onderzoek, als onderzoek naar een kunstdiscipline of naar de relatie tussen kunst en de kijker. Maar wie het huidige landschap van het ‘artistic research’ bekijkt, kan niet anders dan concluderen dat deze opvatting al lang is ingehaald door een breed spectrum van relevant, verrassend en impactvol onderzoek.

Kunst en creativiteit zijn tegenwoordig van doorslaggevend belang voor het oplossen van de vaak complexe problemen waar onze huidige (en toekomstige) maatschappij mee geconfronteerd wordt. Creatieve, multi- en crossdisciplinaire methoden die (ook) binnen het kunstonderzoek worden ontwikkeld, bieden invalshoeken die voorheen niet of te weinig verkend werden; en het zijn juist deze methodologieën waarmee de grote uitdagingen tegemoet getreden kunnen worden.

Als kunsthogeschool zien wij het als onze taak om een nieuwe generatie kunstenaars en creatieve professionals deze tools in handen te geven, zodat zij in de maatschappelijke context een verschil kunnen maken. De zeven lectoraten die de AHK rijk is hebben zich ook in deze richting ontwikkeld: zij pakken maatschappelijke vraagstukken aan en vertalen deze naar artistiek onderzoek dat bewustwording creëert en nieuwe wegen exploreert.

Impact is daarbij het sleutelwoord: wat draagt onderzoek in en door de kunsten bij aan innovatie van en verandering in de samenleving? Of, zoals collegevoorzitter van de AHK Bert Verveld het zegt: wat is de *doorwerking* van het artistiek onderzoek? Deze publicatie verschijnt ter gelegenheid

van zijn afscheid aan de AHK. Bert Verveld heeft in de acht jaar dat hij het boegbeeld van de hogeschool is geweest, krachtig ingezet op het stimuleren en professionaliseren van het onderzoek in en door de kunsten. Hij toonde zich een verbinder binnen het hoger (kunst)onderwijs en een voorvechter voor praktijkgericht onderzoek, in de kunsten en in het algemeen. Met succes: de mede door hem gevoerde strijd voor een Professional Doctorate (PD) is in 2022 door het Ministerie van OCW beloond met een pilot van € 5 miljoen, onder andere voor een PD-traject in de kunsten.

Deze publicatie is een ode aan zijn werk en tevens aan de impact die de lectoraten van de AHK weten te creëren. Om te illustreren wat *doorwerking* voor hen betekent, geven ze in deze bundel antwoord op drie vragen:

1. Wat is de visie van het lectoraat op onderzoek in en door de kunsten en wat zijn de belangrijkste methoden geweest bij het nastreven van dit onderzoek?
2. Welk project van het lectoraat heeft de grootste en langste (tijd) of verst reikende (ruimte) blijvende impact gehad?
3. Wat is in de geest van de Kennis- en Innovatieagenda een samenwerking die het lectoraat is aangegaan en die heeft bijgedragen aan een transformatie? Hoe zag die transformatie eruit en hoe vulden het lectoraat en haar partners elkaar aan?

Deze publicatie is een staalkaart van hun manier van werken, van kijken naar de wereld, van kritische betrokkenheid bij maatschappelijke kwesties. De grote thema's van dit moment komen langs: diversiteit, inclusie, duurzaamheid, sociale rechtsvaardigheid, circulariteit. Thema's die ook Bert Verveld na aan het hart liggen. Nu en in de toekomst, want al eindigt zijn actieve bestuurscarrière, de titel van deze publicatie mag, met een knipoog, gerust dubbel worden opgevat. Voor hem en natuurlijk voor de lectoraten, die op het door Bert Verveld verstevigde fundament nog lang kunnen en zullen doorwerken.

Annet Lekkerkerker,
vicevoorzitter College van Bestuur AHK

PREFACE

Research in and through the arts has long been regarded as aesthetic research, as research into an artistic discipline or into the relationship between art and the viewer. But anyone looking at the current landscape of ‘artistic research’ can only conclude that this view has long been overtaken by a broad spectrum of relevant, surprising and impactful research.

Today, art and creativity are key to solving the often complex problems facing our current (and future) society. Creative, multi- and cross-disciplinary methodologies developed (also) within arts research offer angles that were previously unexplored or underexplored; and it is precisely these methodologies that can be used to meet the major challenges.

As a university of the arts, we see it as our mission to provide a new generation of artists and creative professionals with these tools, so that they can make a difference in a social context. The AHK’s seven lectorates have also developed in this direction: they tackle social issues and translate them into artistic research that creates awareness and explores new paths.

Impact is the key word here: what does research in and by the arts contribute to innovation of and change in society? Or, as AHK president Bert Verveld puts it: what are the impact and effect of artistic research? This publication appears on the occasion of his retirement from the AHK. In the eight years that Bert Verveld has been the driving force of the AHK, he has been strongly committed to stimulating and professionalizing research in and by the arts. He showed himself to be a connector within

higher (art) education and an advocate for practice-based research, in the arts and in general. With success: the battle he helped lead for a Professional Doctorate (PD) was rewarded by the Ministry of Education, Culture and Science with a €5 million pilot in 2022, partly for a PD track in the arts.

This publication is an ode to his work and also to the impact the AHK's lectorates manage to create. To illustrate what impact and transformation means to them, they answer three questions in this volume:

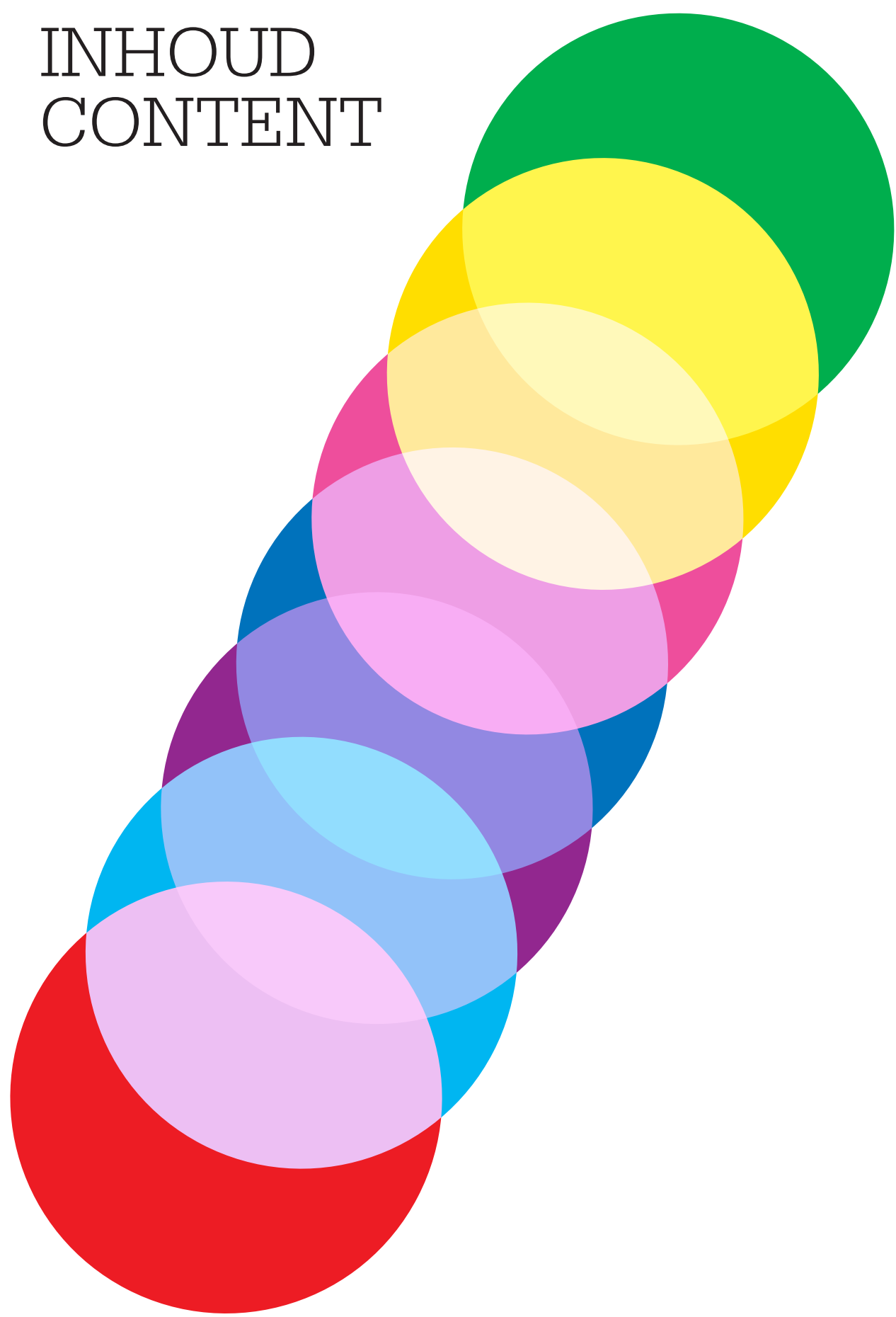
1. What is the lectorate's vision of research in and through the arts and what have been the main methods in pursuing this research?
2. Which lectorate project has had the biggest and longest (time) or furthest reaching (space) lasting impact?
3. In the spirit of the Knowledge and Innovation Agenda, what is a collaboration the lectorate has engaged in that contributed to a transformation? What did that transformation look like and how did the lectorate and its partners complement each other?

This publication is a sample of their way of working, of looking at the world, of critical engagement with social issues. The big themes of the moment come along: diversity, inclusion, sustainability, social justice, circularity. Themes that are also close to Bert Verveld's heart. Now and in the future, because although his active management career is coming to an end, the title of this publication may, with a wink, be taken twice.* For him and, of course, for the lectorates, which can and will continue to work on the foundations strengthened by Bert Verveld for a long time to come.

Annet Lekkerkerker,
Vice-president AHK Executive Board

*There is no proper English translation for the term 'Doorwerken'. In Dutch it means both 'making impact' and 'keep on working'.

INHOUD CONTENT

PETER VAN ASSCHE

- 14 Architecture & Circular Thinking (NL)
- 22 Architecture & Circular Thinking (ENG)

HESTER DIBBITS

- 26 Cultureel erfgoed
- 34 Cultural heritage

LAURA CULL Ó MAOILEARCA

- 40 DAS Research (NL)
- 52 DAS Research (ENG)

MICHIEL SCHUIJER

- 58 Muziek
- 64 Music

MELISSA BREMMER & EMIEL HEIJNEN

- 68 Kunsteducatie
- 76 Arts Education

MIEKE BERNINK

- 82 Film (NL)
- 88 Film (ENG)

AMINATA CAIRO & ROSA TE VELDE

- 92 Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten
- 100 Social Justice and Diversity in the Arts

LECTORAAAT
ARCHITECTURE
& CIRCULAR
THINKING

PETER VAN ASSCHE

Het lectoraat Architecture & Circular Thinking (ACT) richt zich

in woord, beeld en daad op een nieuw architectonisch repertoire voor een circulaire economie. De welvaart van onze huidige samenleving is gebaseerd op het extraheren van grondstoffen uit de aarde, die we na hun gebruiksduur als afval afschrijven. Dit model heeft kunnen bestaan bij de aanname dat aarde en ecologie onuitputtelijk, oneindig weerbaar en waarde-loos zijn. Ze doen niet mee in de rekenmodellen van onze economie. Het uitsterven van een vogelsoort heeft geen effect op een bruto nationaal product. Een 30% verhoging van CO₂ in de atmosfeer doet niets met de Dow Jones Index.

Tenminste, tot voor kort. Onze aarde blijkt geen onuitputtelijke bron van brand- en grondstof en is als ecosysteem maar beperkt weerbaar voor menselijk ingrijpen. De ongemakkelijke gevolgen van een kwetsbare aarde sijn inmiddels door in het economisch verkeer. Menselijk handelen – economie – blijkt beslissend voor de conditie van onze leefomgeving. De aardbol zelf zal het verder wel redden, maar ons bestaan op aarde wordt knap ingewikkeld. Als de mensheid voor langere tijd haar bestaan hier wil voortzetten, dan is een fundamentele gedragsverandering nodig.

In een circulaire samenleving bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Energie- en materiaalkringlopen worden gesloten, zodat de schade aan het ecosysteem van onze aarde beperkt blijft. De bouwsector heeft hierin een belangrijke rol. Meer dan de helft van het afval dat onze beschaving produceert, is afval van bouw en infrastructuur. Dat afval is allemaal ontworpen en geëngineerd; het is *bedacht* afval. Dat betekent dat het, door op een andere manier te ontwerpen en engineeren, ook anders kan. Voor de bouwsector betekent de overgang naar een circulaire samenleving een fundamentele transformatie over de volle breedte van het werkveld: van projectdefinitie tot ontwerp tot realisatie. We gaan ons vak opnieuw uitvinden.

Het lectoraat bedenkt nieuwe systeemlogica voor een circulaire bouwpraktijk en onderzoekt de potentie hiervan voor ons vak: ontwerper. Kan circulair ontwerpen oplossingen bieden voor bestaande maatschappelijke opgaven? Draagt het bij aan vergroening van de stad, binnenstedelijke inclusieve woningbouw, wonen en zorg, verduurzaming van de bestaande gebouwvoorraad? Biedt circulair denken in een nieuwe economie oplossingen die klassiek ontwerpen binnen de bestaande economische wetmatigheden niet biedt?

OVER IMPACT

Ondanks het feit dat het lectoraat relatief jong is en bescheiden van omvang, is met het ontwerp voor het ACT-gebouw op het Marineterrein (zie p. 18) in Amsterdam een belangrijk proces van 'bedenken, testen & toepassen' in gang gezet. Met het project wordt een nieuwe systeemlogica bedacht en beproefd. We creëren een gezonde werk- en woonomgeving waarin nieuw denken onderdeel is van de eerste schets tot de laatste demontage.

Het Marineterrein is eeuwenlang een gesloten gebied geweest, midden in Amsterdam. Vanaf 2015 is deze enclave langzamerhand opengesteld en ontdekt door het publiek. Wandelaars, fietsers en zwemmers maken volop gebruik van het Marineterrein. Het gebied ontwikkelt zich snel en heeft stevige innovatieve slagkracht: de komende jaren krijgt deze bruisende plek steeds meer innovatieve bedrijven en intelligente instellingen als gebruiker. Ook de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten hoopt hier een innovatieve basis te vinden, zowel in de tijdelijkheid als voor langere duur. Samen kunnen we nadenken over hoe we snel en betaalbaar inspelen op veranderende behoeften voor wonen en werken. Binnen deze context kunnen we belangrijke, maatschappelijke vraagstukken onderzoeken en te lijf gaan.

De strategie van het ACT-gebouw wordt opgebouwd vanuit drie proposities: de dans met mensen, geld en materiaal. In alle proposities komt de adaptiviteit van het gebouw naar voren en beïnvloeden ze elkaar. Door het opzetten van een flexibele, fysieke structuur genereer je bijvoorbeeld de mogelijkheid voor een divers gebruik van ruimte, maar bestaat ook de mogelijkheid om materiaal experimenteel in te zetten voor het testen van bijzondere manieren van circulariteit. Materialen omarmen de tijdelijkheid van het project en behouden tijdens en na het gebruik hun waarde. Circulaire financiering zorgt ervoor dat het tijdelijke gebouw geen last heeft van traditionele afschrijvingsmechanismen, maar gedragen wordt door een exploitatie waarin geld daar is waar het nodig is. Het gebouw wordt een levend organisme, in een fascinerende dans van mens, materiaal en geld.

OVER TRANSFORMATIE

In 2022 is een samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en hogeschool Windesheim in Almere opgezet om een SPRONG-subsidie te verkrijgen. Dat is gelukt. Het SPRONG-project richt zich op de circulaire

transitie in de metropoolregio Amsterdam, in aansluiting op de regionale strategische agenda's van onder meer de gemeente Amsterdam, provincie Noord-Holland en de Amsterdam Economic Board. Binnen de metropool ligt de focus op twee sectoren met bijbehorende transitieagenda's: de gebouwde omgeving (transitieagenda Circulaire Bouweconomie) en consumptiegoederen (transitieagenda Consumptiegoederen).

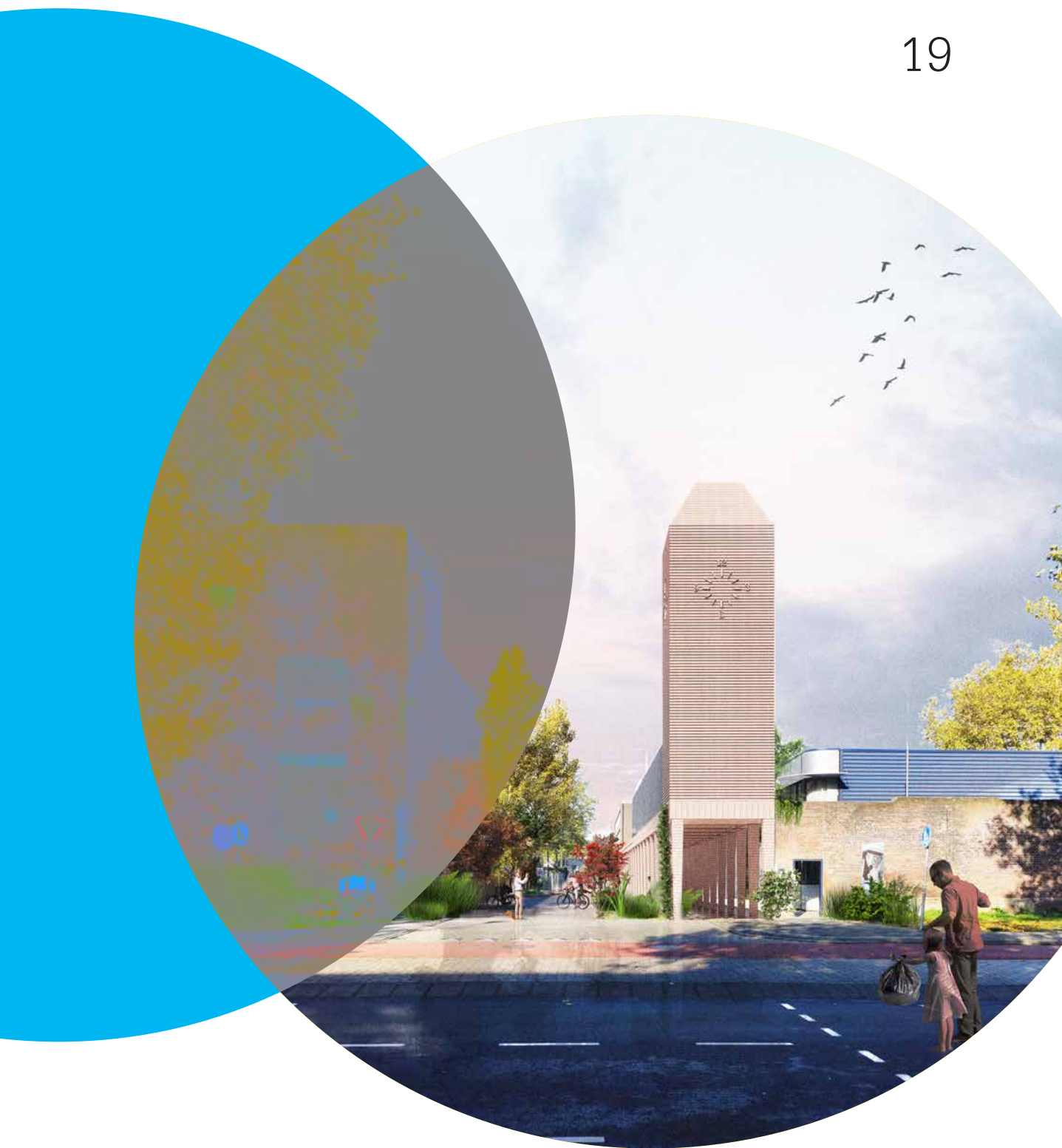
De SPRONG-groep wordt gevormd door onderzoeksgroepen van de drie genoemde hogescholen. Met het project realiseren we een onderzoeksinfrastructuur die de principes van transitie management optimaal ondersteunt en daarmee de circulaire transitie in de metropool kan versnellen. Hierbij werken we aan:

- 1 Programmatische samenwerking. Aanstellen van 'spelverdelers' (voor twee waardeketens: gebouwde omgeving, consumptiegoederen) die langdurige en programmatische samenwerking aanzwengelen, rondom interdisciplinair praktijkgericht onderzoek in de quadruple helix, waarbij expliciet aandacht is voor verschillende schaal- en systeemniveaus.
- 2 Verbinden van onderzoek, onderwijs en praktijk. Opzetten van thematische *learning communities* rond de thema's gebouwde omgeving en consumptiegoederen en op verbindende kennis-thema's (circulair denken en doen, circulair ondernemen, samenwerking en *Human Capital*) om een structurele verbinding van onderzoek, onderwijs en praktijk te realiseren. Hierbij sluiten we aan op bestaande initiatieven als *communities of practice*. De thematische *learning communities* hebben als doel ervaringen en onderzoek te vertalen naar de praktijk en het onderwijs (van mbo tot master en *professional education*), middels samenwerking (ook op fysieke locaties in de regio), kennisdeling en opleiding van (toekomstige) professionals.
- 3 Impact en doorwerking. Organiseren van bijeenkomsten, cursussen, debatcycli en conferenties op de genoemde thema's.

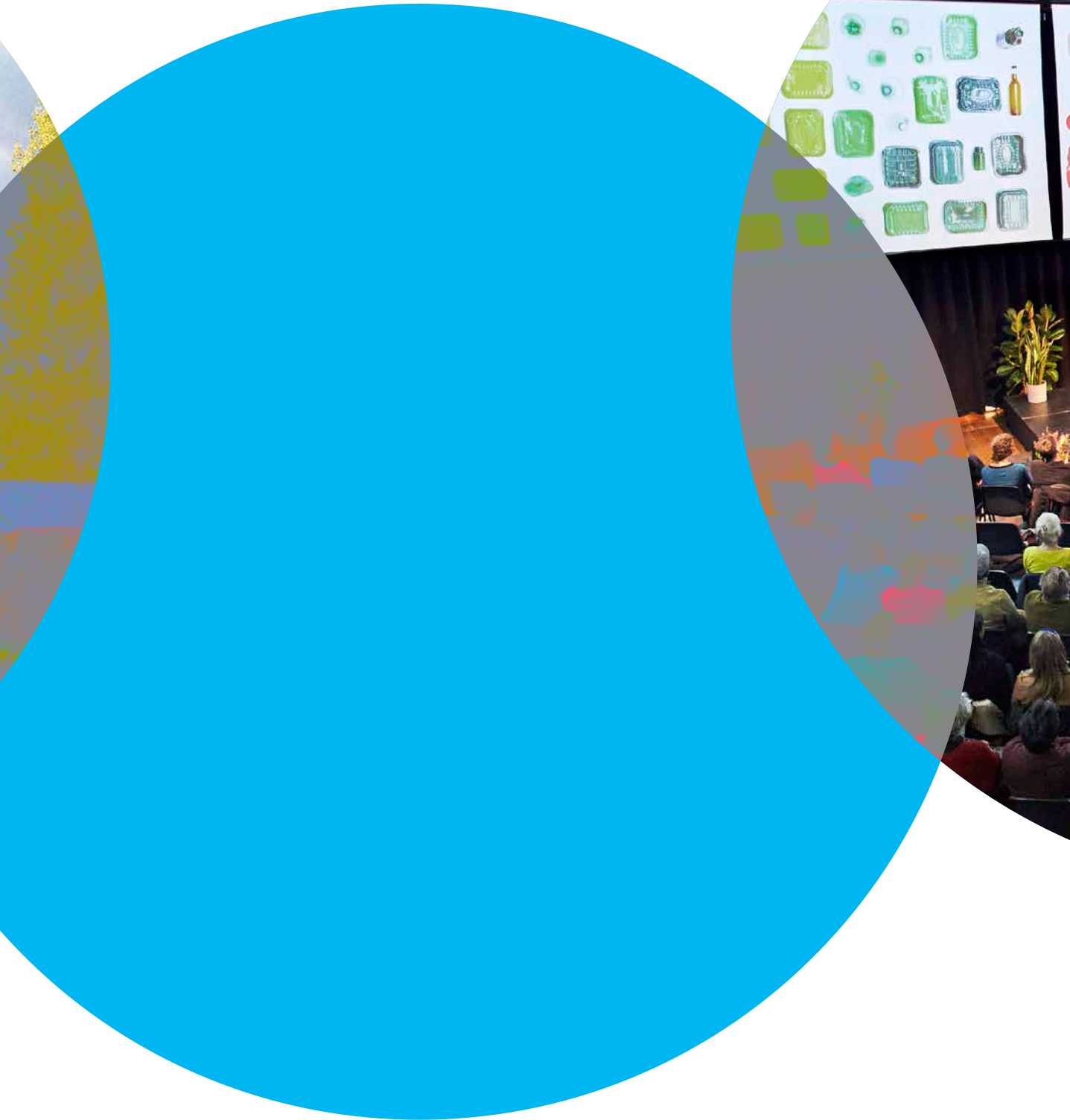
ACT-gebouw Marineterrein.
Beeld: Lectoraat Achitecture
& Circular Thinking (ACT)

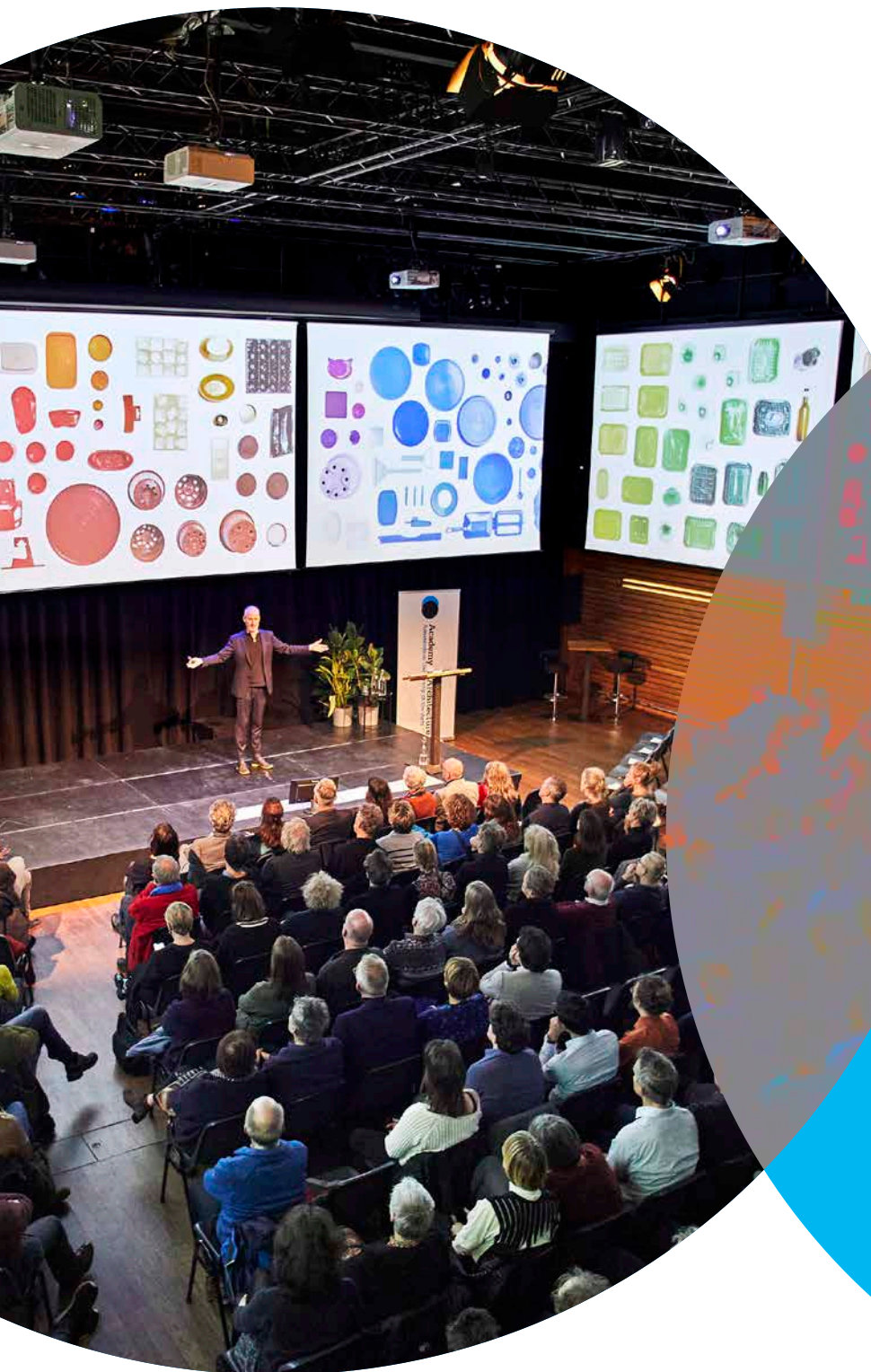
ACT building Marineterrein.
Image: Lectoraat Achitecture
& Circular Thinking (ACT)

Studieproject aan de Academie van Bouwkunst van Gavin Fraser.
Studio: Futureeco - systems for knowledge and nature. Docenten:
Dana Berhman & Maïke van Stiphout. Beeld: Gavin Fraser.

Study project at the Academy of Architecture by Gavin Fraser
Studio: Futureeco - systems for knowledge and nature. Teachers:
Dana Berhman & Maïke van Stiphout. Image: Gavin Fraser.

Intreerede Peter van Assche.
Foto: Jonathan Andrew

Inaugural lecture Peter van Assche
Photo: Jonathan Andrew

LECTORATE
ARCHITECTURE
& CIRCULAR
THINKING

PETER VAN ASSCHE

The lectorate Architecture & Circular Thinking (ACT) focuses in word, image and construction

on a new architectural repertoire for a circular economy. The prosperity of our current society is based on the extraction of raw materials from the earth, which we write off as waste after their useful life. This model has been able to exist under the assumption that earth and ecology are inexhaustible, infinitely resilient and valueless. They are not counted in the calculation models of our economy. The extinction of a bird species has no effect on a gross national product. A 30% increase in CO₂ in the atmosphere has no effect on the Dow Jones Index.

At least, not until recently. Our earth does not appear to be an inexhaustible source of fuel and raw materials and, as an ecosystem, has limited resilience to human intervention. The uncomfortable consequences of a fragile earth are now seeping into the economic market. It turns out that human action – economics – is decisive for the condition of our living environment. The world itself will survive further, but our existence on earth is becoming pretty complicated. If humanity is to continue its existence here in the long term, a fundamental change in behaviour is needed.

In a circular society, waste does not exist and raw materials are reused over and over again. Energy and material cycles are closed, so that the damage to our earth's ecosystem is limited. The building industry has an important role to play herein. More than half of the waste that our civilization produces is waste from construction and infrastructure. That waste is all designed and engineered; it is *conceived* waste. That means that it can also be done differently, by designing and engineering in a different way. In the case of the building industry, the transition to a circular society means a fundamental transformation across the full breadth of the professional field: from project definition to design to construction. We are going to reinvent our profession.

The research group devises new system logic for a circular building practice and explores the potential thereof for our profession: designer. Can circular design offer solutions to existing social challenges? Does it contribute to the greening of the city, inner-city inclusive housing, healthcare and housing, and sustainability of the existing building stock? Does circular thinking in a new economy offer solutions that classical design within existing economic mechanisms does not offer?

ON IMPACT

In spite of the fact that the lectorate is relatively young and modest in size, the design for the ACT building at the Marineterrein (see p. 18) in Amsterdam set in motion an important process of 'conceive, test & apply'. With this project, a new system logic will be conceived and tested. We will create a healthy working and living environment in which new thinking is an essential component from the first sketch to the final disassembly.

The Marineterrein has been a closed area, in the heart of Amsterdam, for centuries. Since 2015, this enclave has been gradually opened to and discovered by the general public. Walkers, cyclists and swimmers make full use of the Marineterrein. The area is developing rapidly and has substantial innovative clout: in the coming years, this vibrant place will have more and more innovative companies and intelligent institutions as users. The Amsterdam University of the Arts also hopes to find an innovative base here, both temporarily and in the longer term. Together, we can think about how we can respond quickly and affordably to changing needs for living and working. Within this context, we can examine and tackle important, social issues.

The strategy of the ACT building is composed of three propositions: the interplay between people, money and material. All of the propositions influence each other and the adaptivity of the building comes to the fore. By setting up a flexible, physical structure, you generate the possibility for a diverse use of space, for example, but the possibility also exists to utilise material experimentally for testing unique forms of circularity. Materials embrace the temporariness of the project and retain their value during and after use. Circular financing ensures that the temporary building does not suffer from traditional depreciation mechanisms, but is supported by an operation in which money is there, where needed. The building will be a living organism, in a fascinating interplay between humans, material and money.

ON TRANSFORMATION

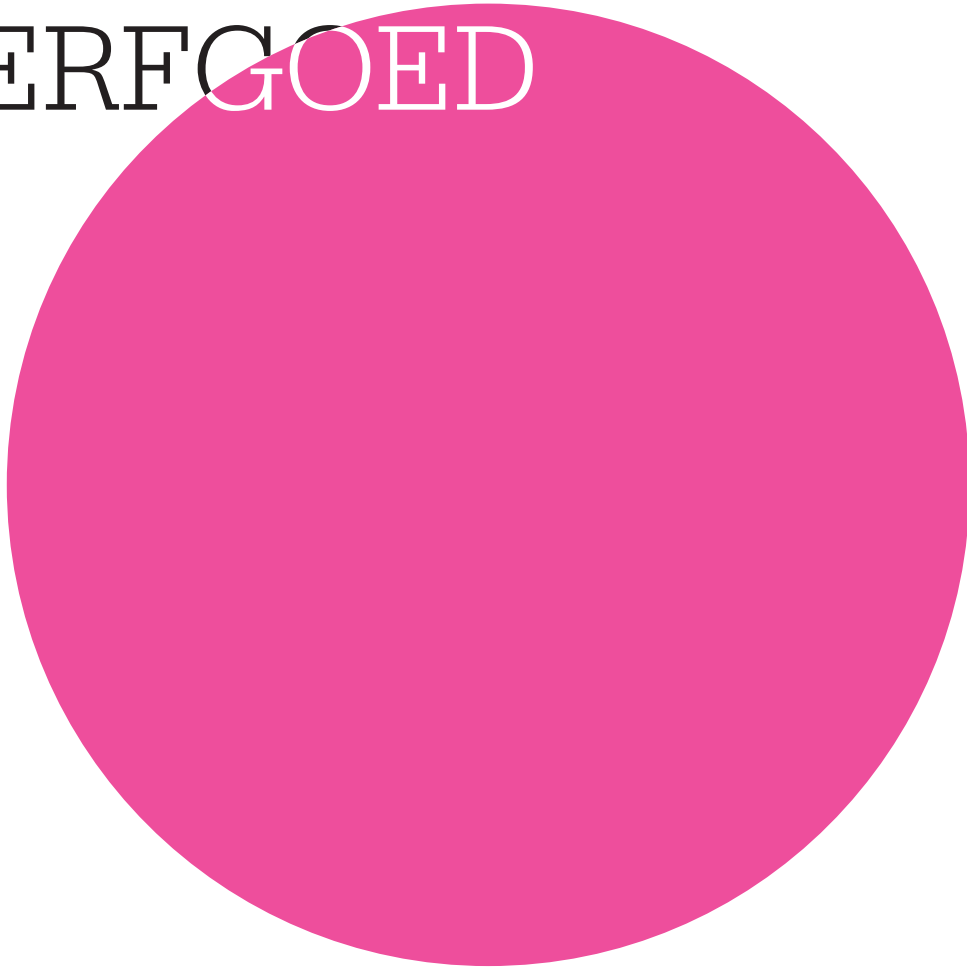
In 2022, a collaboration was set up with the Amsterdam University of Applied Sciences and Windesheim University of Applied Sciences in order to receive the SPRONG grant. That was successful. The SPRONG project focuses on the circular transition in the Metropolitan Region Amsterdam

(MRA), in line with the regional strategic agendas of, among others, the City of Amsterdam, the province of North Holland and the Amsterdam Economic Board. The focus within the MRA is on two sectors with corresponding transition agendas: the built environment (Transition Agenda Circular Construction Economy) and consumer goods (Transition Agenda Consumer Goods).

The SPRONG group is formed by researched groups from the three aforementioned universities of applied sciences. Through the project, we will develop a research infrastructure that optimally supports the principles of transition management and can thus accelerate the circular transition in the MRA. In doing so, we will work on:

- 1 Programmatic collaboration. Appointing 'key players' (for two value chains: built environment and consumer goods) who will promote long-term and programmatic collaboration related to interdisciplinary practice-oriented research in the quadruple helix, in which explicit attention will be devoted to various scale and system levels.
- 2 Connecting research, education and practice. Establishing thematic *learning communities* related to the themes built environment and consumer goods, as well as connecting knowledge themes (circular thinking and doing, circular entrepreneurship, collaboration and *Human Capital*), in order to achieve a structural connection of research, teaching and practice. In addition, we will link up with existing initiatives, such as *communities of practice*. The aim of the thematic learning communities is to translate experiences and research into the practice and education (from senior secondary vocational education to Master's programmes and *professional education*) by means of collaboration (also at physical locations in the region), knowledge sharing and training of (future) professionals.
- 3 Impact and effect. Organising meetings, courses, debate cycles and conferences on the aforementioned themes.

LECTORAAAT
CULTUREEL
ERFGOED

HESTER DIBBITS

Het onderzoek van het lectoraat Cultureel erfgoed richt zich op handelingskaders

voor professionals die in hun werk geconfronteerd worden met verschillende manieren van omgaan met het verleden. Van conflicterende belangen rond de revitalisering van voormalige industriegebieden tot polariserende debatten over tradities, en van gemengde repertoires van herdenken tot de musealisering van religieuze objecten: de alledaagse cultuur biedt een ongelooflijk rijk studiedomein voor wie geïnteresseerd is in of werkt met erfgoed.

Het onderzoek van het lectoraat is praktijkgericht, maar erkent de noodzaak van geëngageerde kritische reflectie, conceptueel denken en ethisch bewustzijn. Onderzoek begint met open vragen: wat gebeurt er hier en nu, waar kijk ik naar, wat voel, hoor, ruik ik, wat raak ik aan, wat ervaar ik? En hoe is het verleden aanwezig? Dit soort onderzoek is belangrijk omdat het ons helpt beter te begrijpen hoe erfgoed werkt en hoe we ernaar kunnen handelen.

Een belangrijke inspiratiebron voor ons onderzoek komt uit de Etnologie (ook bekend als Volkskunde, Folklore Studies of Sociale Antropologie). Etnologie richt zich op de studie van wijdverspreide culturele verschijnselen in hun historische, sociale en geografische dimensies, en beschouwt deze dimensies als dynamische, groepsgebonden processen van betekenisgeving en toe-eigening.¹ Kijken naar concrete culturele verschijnselen en vragen stellen over plaats, tijd en groep, terwijl men zich bewust is van de eigen positie en probeert niet direct te oordelen, zijn belangrijke aspecten van ‘onderzoekend leren’.

De etnologische benadering kan mensen helpen om te gaan met de onzekerheid en complexiteit van het bestaan. In *Anthropology and/as Education* (2018, 37) onderscheidt Tim Ingold twee vormen van onderwijs: ‘[...] the strong sense of education as the delivery of grand, powerful statements that provide a kind of founding charter for civilization-as-we-know-it, and a weak sense of the hesitant overflowings or deviations that pull us out of certainty, out of our defensive positions and standpoints - that disarm us.’

1 De website siefhome.org biedt een goede inleiding in de Etnologie. De disciplinaire labels Etnologie, Sociale Antropologie, Volkskunde en Folklore Studies worden door elkaar gebruikt.

Netwerktheorieën zijn een belangrijke inspiratiebron voor ons onderzoek. Ze kunnen ons helpen nadenken over relaties tussen mensen en dingen, en ons uitdagen over grenzen heen te kijken of erover te onderhandelen, in plaats van ze simpelweg te accepteren. Daarbij sluit het systeem- en netwerkdenken goed aan bij ideeën over actief burgerschap en democratie, waarbij individuen verbonden zijn in een los systeem waarin steeds wisselende allianties kunnen worden gesmeed (en verbroken).

Hoewel niet als zodanig bedacht, kan de methode die wij in ons onderzoek gebruiken worden gezien als een vorm van ontwerpantropologie (*design anthropology*), met een cyclus van reflectie en actie. Ontwerpantropologie maakt gebruik van instrumenten als videofeedback, prototypes, gecureerde interacties en games. Ze wordt gekenmerkt door interdisciplinaire samenwerking – gericht op het ontwikkelen van concepten en prototypes, het opzetten van samenwerkingsverbanden met stakeholders en diverse doelgroepen – en door haar focus op het faciliteren van en bijdragen aan verandering. Ook het gebruik van theorie voor de ontwikkeling van concepten en nieuwe kaders of perspectieven is kenmerkend binnen ontwerpantropologie (Gunn, Otto en Smith eds., 2013, p. 11). De resultaten van dit type onderzoek zijn niet te kwantificeren, maar wel te beschrijven. De empirische gegevens waarmee we in ons lectoraat werken, betreffen aantekeningen, verslagen van bijeenkomsten van de kerngroep van onderzoekers en kritische vrienden, foto's, audio- (en video-)opnames, interviews en e-mailwisselingen. Een deel van dit onderzoeksmateriaal is openbaar toegankelijk via de websites van diverse partners.

OVER IMPACT

Het project dat in mijn ogen de grootste en langstdurende impact heeft gehad is Emotienetwerken. In dit project werkte (en werkt) het lectoraat samen met Imagine IC, gevestigd in Amsterdam-Zuidoost, en andere partners en belanghebbenden aan de ontwikkeling van een methode voor kritisch erfgoedonderwijs.² De methode is bedoeld om het proces van erfgoeddynamiek inzichtelijker te maken door *het in kaart te brengen*. In gemodereerde gesprekken worden belanghebbenden uitgenodigd om na te

2 Imagine IC is een open vloer voor erfgoeddemocratie in Amsterdam Zuidoost, met een jarenlange expertise in participatieve erfgoedopbouw en erfgoed-educatie. In samenwerking met de buurt, de stad en (inter)nationale erfgoedpartners geven ze betekenis aan (toekomstige) erfgoedstukken, terwijl ze onderhandelen over de 'Collectie Amsterdam'. De organisatie hanteert een inherent inclusieve en participatieve aanpak, bevordert het begrip van erfgoed als een collectief cultureel fenomeen en als dynamisch artefact en neemt haar eigen buurt, De Bijlmer, een buitenwijk in Amsterdam-Zuidoost, als casestudy.

denken over hun eigen gevoelens met betrekking tot een (mogelijk) erfgoedobject, zoals een traditie, een monument of een museumobject. Wat en hoe voel ik me bij dit object? Wat en hoe voelen anderen? En wat kan of moet ik doen met andermans gevoelens? Emotienetwerken ontrafelt de complexe verbindingen van mensen in relatie tot een erfgoedobject en tot elkaars gevoelens. Door het in kaart brengen, en dus het identificeren en visualiseren van uiteenlopende gevoelens, inzichten en belangen, verwerven de deelnemers de kritische vaardigheden om het dynamische karakter en het democratische potentieel van erfgoedvorming te zien.

Al in 2011 was het kernidee er, en er vonden al diverse kleinere evenementen, workshops en lezingen plaats voordat we in 2018 begonnen met het tweejarige extern gefinancierde project EmErEd over Emotienetwerken - als onderdeel van JOIN, het impulsprogramma van de Nationale Wetenschapsagenda binnen het traject *Veerkrachtige Samenlevingen*. JOIN richtte zich op de ontwikkeling van instrumenten om de participatie van jongeren in een snel veranderende, pluriforme samenleving te versterken, om zo de samenleving inclusiever en veerkrachtiger te maken. In het kader van het project EmErEd hebben we de methode Emotienetwerken verder ontwikkeld en getest in een reeks educatieve werksessies met basisschoolleerlingen, en besproken en geëvalueerd in diverse kennisseminars.³

In de loop der jaren hebben tientallen sessies met (toekomstige) professionals plaatsgevonden, in verschillende settings, onder leiding van de Reinwardt Academie (het lectoraat en het Heritage Lab) en Imagine IC als founding partner. Een belangrijk kenmerk van deze sessies is dat we de deelnemers expliciet uitnodigden om mee te denken over de methode. Zo werden ze niet alleen onderzoekers van de dynamiek rond het erfgoeditem in kwestie, maar ook van de methode. Dit verklaart wellicht ook het succes: niet alleen internaliseren de deelnemers het basisidee van een dialogische erfgoedbenadering en discussiëren ze met elkaar, maar ze zorgen er ook voor dat de methode in de praktijk voortdurend kritisch bevraagd en verbeterd wordt. Een terugkerende vraag daarbij is hoe om te gaan met de inbreng van verschillende soorten kennis. Dankzij subsidies van onder andere NWO en de NWA, en deelname aan CoECI en SPRONG, en het Europese HORIZON-project CENTRINNO, groeit het (internationale) netwerk van onderzoekers en gebruikers van de methode en dienen zich nieuwe vragen aan. Zo onderzoeken we hoe

3 De subsidie voor dit project ontving ik als bijzonder hoogleraar namens het LKCA bij de ESHCC van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zie: 'Emotienetwerken: Erfgoed en Burgerschapseducatie in de 21ste eeuw' in: *Cultuur + Educatie* 19,55 (2020), 8-27. Themanummer Erfgoededucatie en de omgang met emoties. www.lkca.nl/publicatie/cultuur-plus-55-erfgoededucatie-en-de-omgang-met-emoties/

we een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd door Emotienetwerken slim te combineren met andere creatieve methoden.

OVER TRANSFORMATIE

Onze favoriete onderzoekspartner is het *dagelijks leven*. In nauwe samenwerking met deze partner draagt het lectoraat bij aan de transformatie van hoe mensen omgaan met erfgoed. We vullen elkaar perfect aan: het dagelijks leven biedt dingen om over na te denken en mee te werken, en wij bieden ‘handelingsperspectieven’, zoals dat in het hbo heet. Ik zal kort beschrijven hoe dit werkt.

Het dagelijks leven biedt verhitte debatten over de werking van het koloniale verleden als/en erfgoed⁴: over de teruggave van koloniale objecten, de racistische traditie van Zwarte Piet en de notie van de Gouden Eeuw. Het brengt ook kwesties met betrekking tot religie en/of erfgoed naar de voorgrond. Religieuze ruimtes, objecten en praktijken zijn of kunnen als erfgoed worden tentoongesteld, waardoor religieuze gemeenschappen en museumprofessionals zich afvragen hoe ze met deze dynamiek moeten omgaan. Onze docenten en studenten worden uitgenodigd om de praktische, theoretische en ethische dilemma’s te onderzoeken en verschillende scenario’s te verkennen.⁵

Het dagelijks leven biedt ook voormalige industrieterreinen in Europese steden en andere plaatsen in de wereld, waar mensen worden uitgedaagd om om te gaan met sporen van het industriële verleden: oude fabrieken op vervuilde grond. Maar ook met stijgende huren als gevolg van gentrificatie. Door trainingen aan te bieden aan degenen die deze locaties willen veranderen in meer inclusieve en duurzame hubs, vragen wij aandacht voor wat er *in* het verleden is gebeurd, en ook *met* het verleden. Wat we zien, althans op individueel niveau, is een beter begrip van de relatie tussen erfgoedbeheer, gentrificatie en sociale ongelijkheid⁶.

4 www.reinwardt.ahk.nl/lectoraat-cultureel-erfgoed/projecten/project/0/precaire-spanning/

5 www.reinwardt.ahk.nl/lectoraat-cultureel-erfgoed/projecten/project/0/het-heilige-in-de-gemusealiseerde-synagogale-ruimte-representaties-van-joods-religieus-leven-in-het-joods-cultureel-kwartier-in-amsterdam/

6 www.reinwardt.ahk.nl/centrinno

Het dagelijks leven biedt feestelijke gelegenheden, vaak met een religieus karakter, waarbij als traditie veel vlees wordt gegeten, maar waarbij in het kader van de klimaatverandering ook de vraag rijst: moeten we geen vlees meer serveren? Getriggerd door deze vraag bundelden onderzoekers van Wageningen Universiteit, Universiteit Utrecht en de Protestantse Theologische Universiteit hun krachten met het lectoraat om via rituele interventies de plaats van vlees in religieuze tradities te heroverwegen.⁷

Onze samenwerking met het dagelijks leven heeft bijgedragen aan een transformatie van onze curricula en opleidingsprogramma's, en daarmee ook aan een transformatie van hoe erfgoed wordt begrepen door professionals die werkzaam zijn op het gebied van musea, archieven, publieke programmering, beleidsvorming, collectiestrategie en diplomatie. Een groeiend aantal van onze studenten en collega's, in Nederland en daarbuiten, toont belangstelling voor wat ik 'erfgoedwijsheid' ben gaan noemen: "het vermogen om erfgoed kritisch te relateren en te bespreken, met aandacht voor de eigen positie en de maatschappelijke dynamiek".⁸ Aan eerstejaars bachelorstudenten wordt gevraagd de (trans)culturele biografie van specifieke gerechten te onderzoeken, te volgen hoe ze van de ene plaats naar de andere reizen, en hoe, waarom en door wie ze als 'erfgoed' gewaardeerd worden (of niet). In onze internationale master Applied Museum and Heritage Studies werken studenten aan erfgoedinterventies, individueel en in teams, aan de hand van een consistent raamwerk voor erfgoedinterventies, ontwikkeld door de lector in samenspraak met de programmadirecteuren, docenten en leden van de onderzoeksgroep. Studenten raken vertrouwd met het kader, maar worden ook uitgenodigd er kritisch op te reflecteren. Zodra ze hun diploma hebben behaald, brengen ze het in de praktijk in andere settings, en via hen dragen ze bij aan de transformatie van wat ik beschouw als onze favoriete onderzoekspartner: het dagelijks leven.

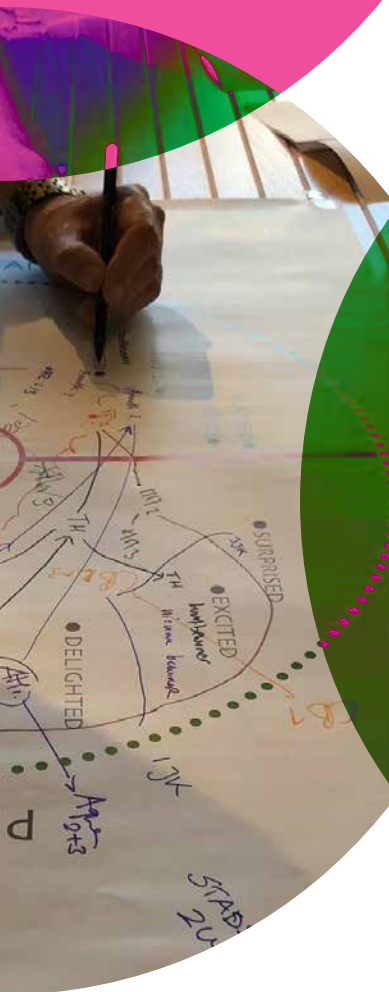
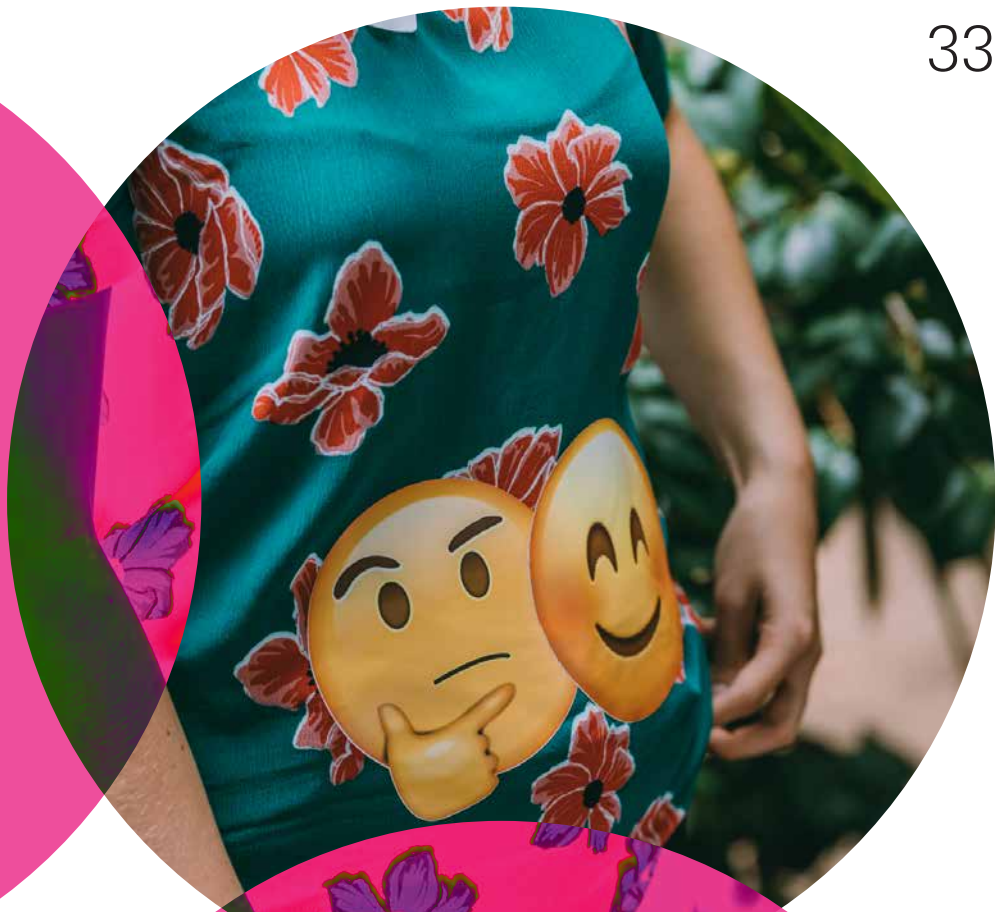
7 www.reinwardt.ahk.nl/en/research-group-cultural-heritage/projects/project/0/coherent/
zie ook: <https://waag.org/nl/article/naar-een-plantaardig-dieet-emotienetwerken-als-methode/>

8 www.erfgoedwijzermetdeklas.nl/
www.erfgoedbrabantacademie.nl/erfgoedwijsheid
www.erfgoedhuis-zh.nl/thema-s/educatie/elke-leerling-erfgoedwijs/
www.klascement.net/erfgoedwijs/info/

Emotienetwerken op het NDSM terrein in Amsterdam Noord, in het kader van CENTRINNO, 2021

Emotion Networking in the NDSM area in the north of Amsterdam, as part of CENTRINNO, 2021

Emotienetwerken bij Imagine IC met gemeenteambtenaren, oktober 2022

Emotion Networking at Imagine IC with municipal officers, October 2022

Emotienetwerken in het Openluchtmuseum Arnhem, 2018

Emotion Networking in the Open Air Museum, Arnhem, 2018

LECTORATE
CULTURAL
HERITAGE

HESTER DIBBITS

The research of the lectorate Cultural heritage focuses on action frameworks for

professionals who are confronted in their work with different ways of dealing with the past. From conflicting interests around the revitalization of former industrial areas to polarizing debates about traditions, and from blended repertoires of commemoration to the musealisation of religious objects: everyday culture offers an incredibly rich study domain for those who are interested in or working with heritage.

The research of the lectorate is practice based and practice oriented, but it acknowledges the need for engaged critical reflection, conceptual thinking and ethical awareness. Research starts with open questions: what is happening here and now, what am I looking at, what am I feeling, hearing, smelling, touching, experiencing? And how is the past present? This kind of research is important because it helps us to get a better understanding of how heritage works and how to act upon it.

An important source of inspiration for our research comes from the field of Ethnology (also known as Volkskunde, Folklore Studies or Social Anthropology). Ethnology focuses on the study of widespread cultural phenomena in their historical, social and geographical dimensions, and considers these dimensions as dynamic, group-based processes of meaning making and appropriation.¹ Looking at concrete cultural phenomena, asking questions about place, time and group, while being aware of one's own position and trying not to judge directly is an important aspect of 'onderzoekend leren' (inquiry-based learning).

The ethnological approach can help people to deal with the uncertainty and complexity of existence. In *Anthropology and/as Education* (2018, 37), Tim Ingold distinguishes between two forms of education: '[...] the strong sense of education as the delivery of grand, powerful statements that provide a kind of founding charter for civilization-as-we-know-it, and a weak sense of the hesitant overflowings or deviations that pull us out of certainty, out of our defensive positions and standpoints - that disarm us.' Network theories are an important source of inspiration for our research. They can help us think about relationships between people and things, and challenge us to look beyond borders or to negotiate them, rather

1 The website sieffhome.org offers a good introduction to Ethnology. The disciplinary labels Ethnology, Social Anthropology, Volkskunde and Folklore Studies are used interchangeably.

than simply accept them. In doing so, system and network thinking fits well with ideas about active citizenship and democracy, with individuals connected in a loose system in which ever-changing alliances can be forged (and broken).

Although not conceived as such, the method we use in our research can be seen as a form of *design anthropology*, with a cycle of reflection and action. Design anthropology makes use of tools such as video feedback, prototypes, curated interactions and games. It is characterised by interdisciplinary collaboration, aimed at developing concepts and prototypes, setting up collaborations with stakeholders and various audiences, and by its focus on facilitating and contributing to change. The use of theory for the development of concepts and new frameworks or perspectives is also characteristic within design anthropology (Gunn, Otto and Smith eds., 2013, p. 11). The results of this type of research cannot be quantified, but can be described. The empirical data we work with in our lectorate involves notes, reports of meetings of the core group of researchers and critical friends, photographs, audio (and video) recordings, detailed interviews and e-mail exchanges. Part of this research material is publicly accessible via the websites of various partners.

ON IMPACT

The project which in my view had the biggest and longest lasting impact is Emotion Networking. In this project the lectorate collaborated (and still collaborates) with Imagine IC, based in Amsterdam Southeast, and other partners and stakeholders in the development of a method for critical heritage education.² The method is designed to help making the process of heritage dynamics more understandable by *mapping it*. In moderated conversations, stakeholders are invited to reflect on their own feelings in relation to a (possible) item of heritage, such as a tradition, a monument or a museum object. What and how do I feel about this item? What and how do others feel? And what can or should I do with someone else's feelings? Emotion networking unpacks the complex connections

2 Imagine IC is an open floor for heritage democracy in Amsterdam Southeast, with a long standing expertise in participatory heritage construction and heritage education. Collaborating with the neighborhood, the city and (inter) national heritage partners, they give meaning to (prospective) items of heritage, while negotiating the 'Amsterdam Collection'. The organisation has an inherently inclusive and participatory approach, promoting the understanding of heritage as a collective cultural phenomenon as well as dynamic artefact and taking their own neighborhood, De Bijlmer, a suburb in the Southeast of Amsterdam, as a case study.

of people in relation to an item of heritage and to each other's feelings. Through mapping, and thus identification and visualisation of divergent feelings, understandings and interests, participants attain the critical skills to see the dynamic nature and democratic potential of heritage making. Already in 2011, the core idea was there, and several smaller events, workshops and lectures had taken place before we started in 2018 the two-year externally funded project EmErEd on emotion networking as part of JOIN, the National Science Agenda's impulse incentive programme within the route *Veerkrachtige Samenlevingen*. JOIN focused on the development of instruments to strengthen young people's participation in a rapidly changing, pluralistic society to make society more inclusive and resilient. Within the framework of the project EmErEd, we further developed the method of Emotion Networking and tested it in a series of educational work sessions with primary school pupils, and discussed and evaluated it in various knowledge seminars.³

Over the years dozens of sessions with (future) professionals have taken place, in various settings, led by the Reinwardt Academy (lectorate and Heritage Lab) and Imagine IC as founding partner. An important feature of these sessions is that we explicitly invited participants to think along with us about the method. In doing so, they not only became researchers of the dynamics surrounding the heritage item in question, but also of the method. This may also explain the success of the sessions: not only do the participants internalise the basic idea of a dialogical heritage approach and discuss it with each other, but they also ensure that the method is constantly critically questioned and improved in practice. A recurring question here is how to deal with the input of different types of knowledge. Thanks to grants from NWO and the NWA, among others, and participation in CoECI and SPRONG, and the European HORIZON project CENTRINNO, the (international) network of researchers and users of the method is growing and new questions are presenting themselves. Thus, we are exploring how we can make a substantial contribution to the major social issues of our time by cleverly combining emotion networks with other creative methods.

3 I received the grant for this project as endowed professor on behalf of the LKCA at the ESHCC of the Erasmus University Rotterdam. See: 'Emotienetwerken: Erfgoed en Burgerschapseducatie in de 21ste eeuw' in: *Cultuur + Educatie* 19,55 (2020), 8-27. Themanummer Erfgoededucatie en de omgang met emoties. www.lkca.nl/publicatie/cultuur-plus-55-erfgoededucatie-en-de-omgang-met-emoties/

ON TRANSFORMATION

Our favorite research partner is *everyday life*. In close collaboration with this partner the lectorate contributes to the transformation of how people deal with heritage. We complement each other perfectly: everyday life offers things to think about and work with, and we offer ‘handelingsperspectieven’, as it is called in hbo terminology. I will briefly describe how this works.

Everyday life offers heated debates about the workings of the colonial past as/and heritage⁴: about the restitution of colonial objects, the racist tradition of Black Pete and the notion of the Golden Age. It also brings issues related to religion and/as heritage to the fore. Religious spaces, objects and practices have been or can become showcased as heritage, making religious communities and museum professionals wondering how to deal with these dynamics. Our lecturers and their students are welcomed to research the practical, theoretical and ethical dilemmas, and explore different scenario’s.⁵

Everyday live also offers former industrial sites in European cities and other places of the world, where people are challenged to deal with traces of the industrial past: old factories on polluted soil. But also with rising rents as a result of gentrification. Offering training to those who aim to change these sites into more inclusive and sustainable hubs, we ask for attention to what happened *in* the past but also *with* the past. What we come to see, at least at an individual level, is a better understanding of the relation between heritage management, gentrification and social inequality⁶.

Everyday life offers festive occasions, often with a religious character, where as a tradition people eat lots of meat, but where in the context of climate change also the question arises: shouldn’t we stop serving meat? Triggered by this question, researchers from Wageningen University, University of Utrecht and the Protestant Theological University joined forces with the lectorate to rethink the place of meat in religious traditions through ritual interventions.⁷

4 www.reinwardt.ahk.nl/lectoraat-cultureel-erfgoed/projecten/project/0/precaire-spanning/

5 www.reinwardt.ahk.nl/en/research-group-cultural-heritage/projects/project/0/the-sacred-in-musealised-synagogue-space-representations-of-jewish-religious-life-in-the-amsterdam-jewish-cultural-quarter/

6 www.reinwardt.ahk.nl/en/centrinno

7 www.reinwardt.ahk.nl/en/research-group-cultural-heritage/projects/project/0/coherent/

see also: <https://waag.org/nl/article/naar-een-plantaardig-dieet-emotienetwerken-als-methode/>

Our engagements in the collaboration with everyday life has contributed to a transformation of our curricula and training programmes, and through this also to a transformation of how heritage is understood by professionals working in the field of museums, archives, public programming, policy making, collection strategy and diplomacy. A growing number of our students and colleagues, in the Netherlands and abroad, demonstrate interest in what I started to call 'erfgoedwijsheid' ('heritage wit' or 'heritage wisdom'): "the ability to critically relate and discuss heritage, whilst paying attention to one's own position and the societal dynamics".⁸ First year bachelor students are asked to investigate the (trans-)cultural biography of specific dishes, following how they travel from one place to the other, and how, why and by whom they become valued (or not) as 'heritage'. In our international master Applied Museum and Heritage Studies students work on heritage interventions, individually and in teams, using a consistent framework for heritage interventions, developed by the lector in conversation with the programme directors, lecturers and members of the research group. Students familiarize themselves with the framework, but they are also invited to critically reflect on it. Once they get their diploma, they bring it into practice in other settings, and through them, they contribute to the transformation of what I consider as our favourite research partner: everyday life.

8 www.erfgoedwijzermetdeklas.nl/
www.erfgoedbrabantacademie.nl/erfgoedwijsheid
www.erfgoedhuis-zh.nl/thema-s/educatie/elke-leerling-erfgoedwijs/
www.klascement.net/erfgoedwijs/info/

DAS RESEARCH

LAURA CULL Ó MAOILEARCA

Het lectoraat DAS Research van de Academie voor Theater en Dans (ATD) richt zich op onderzoek

naar creatieve praktijken in performance die impact hebben op onderwijs, werkveld en samenleving. Vier hoofdthema's staan centraal: sociale rechtvaardigheid en inclusie; klimaatcrisis; zorg en welzijn; en manieren van weten.

Onze visie begint met het besef dat er dringend behoefte is aan een fundamentele heroverweging van onze relatie tot de aarde en het kennis-systeem van waaruit wij handelen - met name door degenen die in het noordelijke deel van de wereld leven en ingebed zijn in kapitalistische en koloniale logica's. Oude, eurocentrische denkwijzen - over de relatie tussen mensen en niet-menselijk leven, zelf en anderen, individu en collectief, lichaam en geest, de levenden en de doden - moeten worden ontmanteld en opnieuw vormgegeven. We moeten wat we beschouwen als 'kennis' en 'onderzoek' opnieuw bekijken vanuit het perspectief van onze onderlinge verbondenheid en verstrengeling met de niet-menselijke wereld, met inbegrip van planten, dieren en de aarde.

Op dit punt zijn de kunsten van fundamenteel belang. Als de visie van het ATD-lectorat begint met de urgentie van de klimaatcrisis en sociale onrechtvaardigheid, dan begint zij ook met de hoop die voortkomt uit een diep geloof in de noodzaak van kunst en creatieve praktijken in deze radicale herbezinning op de wereld. Het vertrekt vanuit een gedeelde betrokkenheid bij de stelling van Ramsey Nasr (2021) dat de kunsten, samen met onderwijs en zorg, "de fundamentele van de samenleving zijn, geen ornamenten".

Kunstenaars en andere creatieve professionals in de podiumkunsten kunnen een ambivalente relatie hebben met de term en het concept 'onderzoek'. Voor sommigen wordt het woord vooral geassocieerd met wetenschappelijke activiteit, academisch werk en met lezen en schrijven. Het kan intimiderend zijn en als exclusief en elitair worden ervaren. In het geval van studenten kan dit vaak een erfenis zijn van moeilijke schoolervaringen, waar jongeren zichzelf vaak zijn gaan zien als 'niet academisch'.

Het ATD-lectorat gelooft hartstochtelijk in de behoefte aan meer gelijkheid tussen manieren van denken en vormen van kennis - zodat jonge mensen die op creatieve, belichaamde, visuele en fysieke manieren

waarnemen, weten en begrijpen, in staat worden gesteld zichzelf te zien als even legitieme bijdragers aan onderzoek en aan de manier waarop samenlevingen reageren op belangrijke uitdagingen als de klimaatcrisis en sociale ongelijkheden. Wij willen dat elke student die de ATD verlaat, klaar is om een leven lang onderzoek te doen in de kunst, verbonden met zijn context.

Het ATD-lectoraatsprogramma benadrukt de noodzaak om de hiërarchie van kennis aan te pakken. Het gaat ervan uit dat inheemse manieren van weten ons veel te leren hebben over onze relatie tot het verleden en de toekomst van de menselijke en niet-menselijke wereld. Ons streven is om 'lokaal geworteld en wereldwijd verbonden' te zijn (in navolging van onze partners van Watershed, UK); om praktijken en kennis uit het zuidelijke deel van de wereld, inheemse en niet-Europese tradities centraal te stellen en om de rol van onderzoek uit te zoeken bij het ontmantelen van het eurocentrisme in de kunsteducatie.

Ons doel is niet alleen om onderzoek te doen 'over' inclusie, toegankelijkheid en klimaat, maar om onderzoek te doen op inclusieve, toegankelijke en regeneratieve manieren. Instellingen organiseren vaak evenementen 'over' onderwerpen als toegankelijkheid in de kunsten die zelf niet toegankelijk zijn; theaters tonen voorstellingen over de klimaatcrisis zonder rekening te houden met de voetafdruk van het werk zelf. Het mensgerichte denken dat de dominante cultuur vormgeeft en in het weefsel van onze school is ingebouwd, kan niet van de ene dag op de andere worden ontmanteld en heropgebouwd - maar het kan en moet wel veranderen.

Het ATD-lectoraat staat voor het toegankelijk maken van onderzoek voor en het betrekken van een zo breed mogelijk scala aan deelnemers (studenten, medewerkers, docenten en andere geïnteresseerde gemeenschappen). Het lectoraat streeft ernaar verschil als een waarde te plaatsen in al zijn activiteiten, en toegang en inclusie te bevorderen voor mensen met verschillende achtergronden (economisch, geografisch, klasse, cultureel, etnisch, erfgoed etc.) en met verschillende behoeften. Wij erkennen dat leden van deze gemeenschappen niet gelijk worden behandeld en vaak belemmeringen ondervinden voor gelijke toegang en insluiting, ook binnen onderwijs- en onderzoeksomgevingen zoals de ATD. Gezamenlijk streven wij ernaar het ATD-lectoraat te cultiveren als een omgeving waar alle deelnemers - in het bijzonder zij die te maken hebben met kruisende structurele onderdrukkingen - zich gezien en gehoord, veilig en gerespecteerd voelen, en in staat worden gesteld bij te dragen aan het vormgeven van de toekomst van onderzoek in de hogeschool.

OVER IMPACT

Ik begon als lector in de zomer van 2020 en ons werk als lectoraat is dus niet alleen relatief nieuw, maar heeft ook veel impact gehad van Covid. Natuurlijk bracht de noodzaak om projecten en programma's online uit te voeren in deze periode veel onverwachte inzichten, maar ook uitdagingen die we nog steeds aan het verwerken zijn: *in hoeverre kunnen we elkaar op afstand ontmoeten, van elkaar leren en elkaar transformeren, over verschillende tijdzones en geografische locaties heen? Kunnen we een onderzoeksgemeenschap bijhouden wanneer sommige mensen 'live' in ruimte en tijd kunnen samenkomen en anderen niet? Hoe kunnen we wereldwijde deelnemers op gelijke voorwaarden bij ons onderzoek betrekken wanneer er sprake is van visabeperkingen en geopolitieke ongelijkheden? Wat is de politiek van toegang op afstand in deze tijd waarin - voor velen in de gehandicapte gemeenschap bijvoorbeeld - Covid niet voorbij is? Wat moet ons beleid inzake vliegen voor onderzoek zijn vanuit het oogpunt van klimaatrechtvaardigheid?*

Als ik denk aan de impact van onze projecten in termen van ruimte, denk ik aan ons doel om 'lokaal geworteld en wereldwijd verbonden' te zijn en aan alle uitdagingen die dat met zich meebrengt.

Voor mij is impact wederzijds en wederkerig. De impact van een project is zowel het effect dat onze partners en deelnemers op ons hebben als andersom. We profiteren van partnerschappen over de hele wereld, met name in Suriname en Mexico, en we proberen ruimte te creëren waar kennis op eigen voorwaarden kan worden gehoord. In ons project Global Network Creative Producing, bijvoorbeeld, leren we samen met de KIBII Foundation: een niet-gouvernementele organisatie gevestigd in Suriname, met een focus op kunst- en cultuurontwikkeling met de jeugd in het Marowijne-district, waar verschillende inheemse Okanisi Maroon-gemeenschappen wonen. In ons nieuwe project binnen de NWO Route Kunst *Climate Imaginaries at Sea* (2023-25) wisselen we kennis uit met onze partner Villa Zapakara: een kindermuseum gevestigd in Paramaribo in Suriname. In 2023 brengen we een tentoonstelling van foto's gemaakt door Surinaamse kinderen naar scholen in Amsterdam om het effect van de stijgende zeespiegel door de ogen van jongeren te bekijken. Zoals Villa Zapakara schrijft: "De laatste jaren heeft Suriname (net als veel andere plaatsen in de wereld) veel last van de gevolgen van de opwarming van de aarde en de klimaatcrisis. Er zijn steeds meer overstromingen door de stijgende zeespiegel en zware regenval. Het probleem is het grootst aan de kust, rivieren en kreken. De stem van de jeugd in het klimaatdebat wordt vaak vergeten, terwijl juist de jeugd vaak het hardst wordt

getroffen, omdat veel scholen gesloten zijn als gevolg van de overstromingen. We weten nog niet wat het effect van deze uitwisseling zal zijn, maar we hopen dat het via kunst een gevoel van verbondenheid vergroot tussen jongeren in Nederland en Suriname en hun hoop en zorgen met betrekking tot klimaatverandering.”

In *Climate Imaginaries* zetten we ook onze samenwerking voort met de Chileens-Mexicaans-Oostenrijkse choreografe Amanda Piña, en haar samenwerkingspartner Juan José Katira Ramirez, die Huichol Sjaman is. De Huichol of Wixáritari zijn een inheems volk in Mexico dat leeft in de westelijke Sierra Madre in de staten Nayarit, Jalisco, Zacatecas en Durango. Voor dit project leren we gezamenlijk, door een Amsterdamse iteratie van de *School of Mountains and Water* te organiseren, de relatie tussen mens en water opnieuw te definiëren in de context van inheemse kennispraktijken uit de Amerikaanse landen.

Qua ruimte reiken onze huidige projecten dus tot aan de kuststreken van Suriname en de bergen van Noordwest-Mexico. Maar op dit moment ligt onze focus meer op het belang van hoe de kennis van onze partners ons hier in Amsterdam, in Nederland, in Europa bereikt en hoe we het onderzoek kunnen gebruiken om onze onderlinge verbondenheid te laten zien - om ons te helpen voorbij de logica van ‘wij’ en ‘zij’, ‘hier’ en ‘daar’ te voelen. Tegelijkertijd willen we er samen voor zorgen dat onze partners profiteren van de projecten op de manier die voor hen het belangrijkste is - vaak gaat het erom hoe het lectoraat het bewustzijn kan vergroten van en de articulatie kan ondersteunen van de impact van het werk dat zij in en met hun gemeenschappen doen.

OVER TRANSFORMATIE

Wij proberen bij te dragen aan de transformatie van onze hogeschool tot een plaats die verschil als een waarde beschouwt en die toegankelijk is voor een zo breed mogelijk publiek. Uiteindelijk proberen we bij te dragen aan de transformatie van de kunst en het kunstonderwijs: door studenten, docenten en onderzoekers te ondersteunen bij het uitvoeren van creatief praktijkonderzoek naar een sociaal rechtvaardige en regeneratieve toekomst. Soms voelt het alsof het werk dat we kunnen doen erg klein is. Soms voelt het alsof het werk dat we kunnen doen heel langzaam gaat. Soms voelt het alsof de machten, logica's en structuren die er baat bij hebben dit werk te verhinderen, te sterk, te veelvuldig en te gewelddadig zijn om transformatie mogelijk te maken. Maar soms voelt transformatie mogelijk.

Dankzij alle deelnemers aan de door studenten geleide onderzoeksprojecten *South Boom Boom* en *Somatic Laboratory* voelde de opening van de ATD Research Month 2023 als een bijdrage aan een transformatie. Die avond vierden we de lancering van twee nieuwe zine-publicaties die in het kader van deze projecten waren gemaakt. Na het dreigende vertoon van racistische haatuitingen op de Erasmusbrug in Rotterdam op oudejaarsavond door een blanke rechts-extremistische groepering, voelde het nog krachtiger om die avond bijeen te komen - en om meer te weten te komen over deze twee belangrijke projecten die actief antiracistisch werk verrichtten. Voor *South Boom Boom* voerden studenten van buiten de EU teksten op in hun moedertaal vanuit hun ervaring met culturele verschillen; een Iraanse theatermaker sprak over hoe kunstonderwijs solidair kan zijn met de *Woman, Life, Freedom*-beweging. Voor *Somatic Laboratory* kregen de ATD-onderzoekers gezelschap van hun partners van Papaya Kuir: een intersectioneel feministisch collectief voor en door Trans en Lesbische Queer Latinx vluchtelingen in Nederland. De deelnemers deelden hun ervaringen over hoe de workshops met ATD-onderzoekers over schrijven en tekenen hun relatie tot hun lichaam en hun belichaamde herinneringen hadden veranderd.

Transformatie zou eruit kunnen zien als verschillende gemeenschappen die zich veilig voelen om de drempel van de academie over te stappen, niet slechts één keer, maar steeds weer totdat het voelt als een plek waar ze gezien en gehoord kunnen worden en hun kennis gewaardeerd wordt. Transformatie betekent dat het ATD-lectoraat leert hoe het partnerschappen kan aangaan met onafhankelijke organisaties zoals Papaya Kuir, waarmee zij toegang hebben tot en kunnen bijdragen aan de kennis van de instelling zonder erdoor gecoöpteerd te worden.

Onderzoek is geen individuele activiteit. Het is niet iets wat je alleen doet. Het is niet iets waarbij je kunt doen alsof je een individu bent - alsof je los en onafhankelijk bent van de relaties die jou creëren en die jij creëert. Onderzoek is fundamenteel een relatie: gesprek, dialoog, uitwisseling, wederkerigheid, luisteren, beweging: een belichaamde praktijk van de velen. Je doet geen onderzoek 'over' een of ander 'ding': onderzoek gebeurt in het midden. We doen onderzoek met 'dingen' die al onderzoek met en door ons doen.

Met bossen

Met bergen

Met oceanen en rivieren

Met het weer

Met andere wezens

Met de doden

*Onderzoek is altijd meer dan één.
Meer dan één stem
Meer dan één ritme
Meer dan één standpunt
“Je bent groot. Je bevat velen”. Altijd meer dan één gezichtspunt
En toch is het niet alleen dat er veel gezichtspunten op de wereld zijn.
Het is dat een gezichtspunt een wereld is
Dat het werelden is
naast en in relatie tot anderen.
Beschouw onderzoek als een uitnodiging om je andere werelden
voor te stellen.
Beschouw onderzoek als een uitnodiging om samen andere
werelden te bouwen.*

Gastles van Villa Zapakara in de gezamenlijke lezingenreeks 'Participatie in kunst & educatie' van het ATD-lectorat, lectorat Kunsteducatie, Master Creative Producing en Master Kunsteducatie
Foto: Amie Galbraith

Villa Zapakara guest lecture in "Participation in arts & education: joint lecture series" co-organized with ATD Lectorate, Art Education Lectorate, MA Creative Producing and MA Education in Arts
Photo: Amie Galbraith

Papaya Kuir tijdens de ATD Research Month
Foto: Thomas Lenden

Papaya Kuir at ATD Research Month
Photo: Thomas Lenden

South Boom Boom tijdens
de ATD Research Month
Foto: Thomas Lenden

South Boom boom at
ATD Research Month
Photo: Thomas Lenden

Papaya Kuir tijdens
de ATD Research Month
Foto: Thomas Lenden

Papaya Kuir at
ATD Research Month
Photo: Thomas Lenden

Amanda Piña, School of Mountains
and Water, Weense iteratie
Foto: met toestemming van
Amanda Piña/nadaproductions

Amanda Piña, School of Mountains
and Water, Vienna iteration
Photo: courtesy of Amanda Piña/
nadaproductions

DAS RESEARCH

LAURA CULL Ó MAOILEARCA

The lecture DAS Research of the Academy of Theatre and Dance (ATD) focuses on

creative practice research in performance that has an impact on education, the working field and society in the four main thematic areas of social justice and inclusion; climate crisis; care and wellbeing; and ways of knowing.

Our vision begins with the sense of the urgent need for a fundamental re-thinking of our relationship to the earth and the knowledge system from which we act – particularly by those who live in the global North and are embedded within capitalist and colonial logics. Old, Eurocentric ways of thinking – about the relationship between humans and nonhuman life, self and others, individual and collective, body and mind, the living and the dead – must be dismantled and re-imagined. We need to rethink what we think of as ‘knowledge’ and ‘research’ from the perspective of our interconnectedness and entanglement with the nonhuman world including plants, animals and the earth.

This is where the arts hold a fundamental importance. If the vision of the ATD lecture begins with the urgency of climate crisis and social injustice, it also begins with the hope that comes from a deeply held belief in the necessity of the arts and creative practices in this radical re-imagining of the world. It departs from a shared commitment to Ramsey Nasr’s (2021) assertion that, along with education and care, the arts are “the foundations of society, not ornaments”.

Artists and other creative professionals in the performing arts can have an ambivalent relationship to the term and concept of ‘research’. For some, the word is primarily associated with scholarly activity, academic work, and with reading and writing. It can be intimidating; and experienced as exclusive and elitist. In the case of students, this can often be a legacy of difficult school experience, where young people have often come to understand themselves as “not academic”.

The ATD lecture believes passionately in the need for a greater equity between ways of thinking and forms of knowledge – so that young people who perceive, know and understand in creative, embodied, visual, and physical ways are empowered to understand themselves as equally legitimate contributors to research and to how societies respond to key challenges like climate crisis and social inequalities. We want every student to leave the ATD ready to do lifelong research in the arts connected to its context.

The ATD lectorate programme insists on the need to address the hierarchy of knowledges. It departs from the view that indigenous ways of knowing have much to teach us about our relationship to the pasts and futures of the human and nonhuman world. Our desire is to be ‘locally rooted and globally connected’ (following our partners at the Watershed, UK); to centre practices and knowledges from global South, indigenous and non-European traditions and to investigate the role of research in dismantling the Eurocentrism of arts education.

Our aim is not only to do research ‘about’ inclusion, accessibility and climate but to do research in inclusive, accessible and regenerative ways. Institutions often hold events ‘about’ topics like access in the arts that are not themselves accessible; theatres stage performances about climate crisis without considering the footprint of the work itself. The able-ist and human-centred thinking that shapes dominant culture and is built into the very fabric of our school cannot be dismantled and rebuilt overnight – but it can and must change.

The ATD lectorate stands for making research accessible to and inclusive of as wide a range of participants (students, staff, teachers and other interested communities) as possible. The lectorate seeks to place difference as a value in all its activities and to foster access and inclusion for people from a variety of backgrounds (economic, geographical, class, cultural, ethnic, heritage etc.) and with different needs. We acknowledge that members of these communities are not treated equally and frequently encounter obstacles to equal access and inclusion, including within education and research environments like the ATD. Collectively, we seek to cultivate the ATD lectorate as an environment where all participants – particularly those who experience intersecting structural oppressions – feel seen and heard, safe and respected, and empowered to contribute to the shaping of the future of research in the school.

ON IMPACT

I started as Lector in the summer of 2020 and so our work as a lectorate is not only relatively new but has also been very much impacted by Covid. Of course, the need to conduct projects and programs online during this time brought a lot of unexpected insights as well as challenges that we are still processing: *to what extent can we meet, learn from and transform each other remotely, across different timezones and geographical locations? Can we hold a research community together when some*

people can gather 'live' in space and time and some cannot? How can we involve global participants in our research on equal terms in the context of visa restrictions and geopolitical inequalities? What are the politics of remote access in this moment when – for many in the disabled community for instance – Covid is not over? What should our policy be on flying for research from a climate justice perspective?

When I think about the impact of our projects in terms of space, I think about our aim to be 'locally rooted and globally connected' and all the challenges that brings.

For me, impact is mutual and reciprocal. The impact of a project means the effect that our partners and participants have on us as much as the other way around. We benefit from partnerships all over the world, particularly in Suriname and Mexico, and we try to create space where knowledges can be heard on their own terms. In our Global Network Creative Producing project, for example, we are co-learning with the Kibii Foundation: a non-governmental organization based in Suriname, with a focus on arts and culture development with the youth in the Marowijne district, home to several tribal Okanisi Maroon communities. In our new NWO Route Kunst project *Climate Imaginaries at Sea (2023-25)*, we exchange knowledge with our partners Villa Zapakara: a children's museum based in Paramaribo in Suriname. In 2023, we are bringing an exhibition of photographs by Surinamese children to schools in Amsterdam to look at the effect of rising sea levels through the eyes of young people. As Villa Zapakara write: "In recent years, Suriname (like many other places in the world) has suffered a lot from the consequences of global warming and the climate crisis. There are more and more floods due to the rising sea level and heavy rains. The problem is greatest on the coast, rivers and creeks. The voice of the youth in the climate debate is often forgotten, while it is precisely the youth that is often hit the hardest, because many schools are closed as a result of the flooding. We don't know yet what the effect of this exchange will be but we hope that through art it increases a sense of connectedness between young people in the Netherlands and Suriname and their hopes and worries in relation to climate change".

In *Climate Imaginaries*, we also continue our collaboration with the Chilean-Mexican-Austrian choreographer Amanda Piña, and her collaborator Juan José Katira Ramirez who is Huichol Shaman. Huichol or Wixáritari people are an indigenous people of Mexico living in the Sierra Madre Occidental range in the states of Nayarit, Jalisco, Zacatecas, and Durango. For this project we learn together by hosting an Amsterdam iteration of the *School of Mountains and Water* to

redefine the relationship between humans and water in the context of indigenous knowledge practices from the Americas.

So, in terms of space, our current projects reach as far as the coastal districts of Suriname and the mountains of northwestern Mexico. But at the moment, our focus is more on the importance of how the knowledges of our partners *reaches us* here in Amsterdam, in the Netherlands, in Europe and to use the research to show our interconnectness – to help us to feel beyond the logics of ‘us’ and ‘them’, ‘here’ and ‘there’. At the same time, we want to work together to make sure our partners benefit from the projects in the ways that matter most to them - which is often about how the lectorate can raise awareness of and support the articulation of the impact of the work that they are doing in and with their communities.

ON TRANSFORMATION

We are trying to contribute to the transformation of our school into a place that holds difference as a value and is accessible to and inclusive of as wide a range of people as possible. Ultimately, we are trying to contribute to the transformation of the fields of art and art education: by supporting students, teachers and researchers to do creative practice research in performance towards more socially just and regenerative futures. Sometimes it feels as though the work we can do is very small. Sometimes it feels as though the work we can do is very slow. Sometimes it feels as though the powers, logics and structures that benefit from preventing this work are too strong, too multiple, too violent for transformation to happen. But sometimes transformation feels possible.

Thanks to all the participants of the student-led research projects *South Boom Boom* and *Somatic Laboratory*, the opening of the 2023 ATD Research Month felt like contributing to a transformation. That night we celebrated the launch of 2 new zine publications created in the context of these projects. Following the threatening display of racist hate speech on the Erasmus bridge in Rotterdam on New Year's eve by a white supremacist group, it felt even more powerful to gather that evening - and to hear from both of these important projects which are engaged in actively anti-racist work. For *South Boom Boom*, non-EU students performed texts in their first languages from their experience of cultural difference, an Iranian theatre-maker spoke of how art education can show solidarity with the *Woman, Life, Freedom* movement. For *Somatic Laboratory*, ATD researchers were joined by their partners from Papaya Kuir: an intersectional

feminist collective for & by Trans and Lesbian Queer Latinx asylum seekers in the Netherlands. Participants shared their experiences of how doing body based, writing and drawing workshops with ATD researchers had changed their relationship to their bodies and their embodied memories.

Transformation might look like different communities feeling safe to cross the threshold of the Academy not just once, but again and again until it feels like somewhere they can be seen and heard and their knowledges are valued. Transformation looks like the ATD lectorate learning how to build partnerships with independent organizations like Papaya Kuir where they can access and contribute to the knowledge of the institution without being co-opted by it.

Research is not an individual activity. It is not something you do alone. It is not something you can do as if you were an individual - as if you were separate and independent from the relationships that create you and that you create. Research is, fundamentally, relation: conversation, dialogue, exchange, reciprocity, listening, movement: an embodied practice of the many. 'You' don't do research 'about' some 'thing': research happens in the middle. We do research with 'things' that are already doing research with and through us.

*With forests
With mountains
With oceans and rivers
With weather
With other beings
With the dead*

*Research is always more than one.
More than one voice
More than one rhythm
More than one point of view
"You are large. You contain multitudes". Always more than one point of view
And yet, it is not simply that there are many points of view on the world
It is that a point of view is a world
Is a worlding
Alongside and in relation to others.
Consider research as an invitation to imagine other worlds.
Consider research as an invitation to build other worlds together.*

LECTORRAAT
MUZIEK

MICHIEL SCHUIJER

Het onderzoeksteam van het Conservatorium van Amsterdam (CvA) houdt zich bezig met de

kennis, inzichten en vaardigheden van professionele praktiserende musici. Toen we begonnen, zag ik dit gebied vaak ten onrechte door onderzoekers genegeerd als gevolg van de breed gedragen overtuiging dat sommige mensen nu eenmaal praktisch ingesteld zijn en dingen *kunnen*, terwijl anderen een theoretische blik hebben en dingen *weten*. Natuurlijk is deze indeling een product van de verbeelding. Begrippen als 'praktijk' en 'theorie' zijn restanten van een oude sociale orde die in onze voorstelling zijn blijven hangen en ons nog steeds met een vorm van 'klassenbewustzijn' opzadelen. Maar denkbeeldig of niet, ze hebben tot twee soorten hoger onderwijs geleid, ondergebracht in twee soorten instellingen. In het Nederlandse hoger onderwijs heerst deze tweedeling nog steeds. Daardoor ervaren uitvoerenden en onderzoekers – in muziek en andere vakgebieden – vaak dat er tussen hen een cognitieve kloof gaapt. En zelfs nu de vakscholen zijn omgevormd tot (kunst)hogescholen, wordt het onderzoek dat zij stimuleren beschouwd als verschillend (d.w.z. 'praktijkgericht') van dat aan de universiteiten.

Het onderzoeksteam van het CvA heeft er voortdurend naar gestreefd de bijzondere kennis en ervaring die in een conservatoriumgemeenschap aanwezig zijn, vruchtbaar te maken voor huidige academische debatten. Het verzorgde onderzoekstrainingen voor muziekstudenten, stimuleerde de inschrijving van musici in doctoraatsprogramma's, liet onderzoek van docenten publiceren en organiseerde gezamenlijke symposia voor uitvoerenden en wetenschappers. Vanaf 2018 begonnen de onderzoeksactiviteiten zich echter te concentreren rond een paar thema's, in overeenstemming met het strategische beleid van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en de noodzaak om meer externe financiering aan te boren: 'Curriculum studies'; 'Jazz Reception, Criticism, and Identity'; 'Performance, Language, and Culture'; en 'New Musical Technologies'. In overeenstemming met de brede opzet van dit programma hebben we verschillende onderzoeksmethoden gebruikt, zoals historisch onderzoek, ontwerponderzoek, etnografische methoden en kritische discoursanalyse.

OVER IMPACT

Rhythm Changes: Jazz and National Identities ging van start als een driejarig transnationaal, interdisciplinair onderzoeksproject (2010-2013)

gefinancierd door het HERA Joint Research Programme (Humanities in the European Research Area). Walter van de Leur was medeaanvrager, hoofdonderzoeker en senior onderzoeker namens het CvA en de Universiteit van Amsterdam (UvA). Andere deelnemers (dertien in totaal) waren afkomstig van de universiteiten en archieven van Salford, Lancaster, Birmingham, Graz, Stavanger en Kopenhagen. Het project richtte zich op vragen over de betekenis van jazz zoals die blijkt uit de receptie in verleden en heden. Deze wierp kritische vragen op over culturele uitwisseling, veranderende esthetiek (van populaire muziek tot canonieke kunstmuziek), hybriditeit, transatlantische invloeden, interacties en transformaties, identiteit en erfgoed, en onderwijs.

Het Rhythm Changes-team (nu Birmingham, Norwich, Liverpool, Graz, Glasgow, Amsterdam en Den Haag) organiseert elke achttien maanden een internationale jazzonderzoeksconferentie, met ongeveer 150 deelnemers uit dertig landen, de grootste in het veld. Het CvA was gastheer van de conferentie in 2011, 2014, 2017 en 2022. Daarnaast is Walter via het uitgebreide internationale Rhythm Changes-netwerk van universiteiten, conservatoria en jazzarchieven betrokken gebleven bij andere projecten en succesvolle aanvragen, bijvoorbeeld Cultural Heritage and Improvised Music Festivals in Europe (CHIME, 2015-2018, ook door de EU gefinancierd), en Jazz and Everyday Aesthetics (2016-2018).

OVER TRANSFORMATIE

Wij zijn momenteel betrokken bij een samenwerking die precies gericht is op de wederzijdse transformatie waarop de vraag over transformatie zinspeelt. Lees het volgende daarom als een verslag dat al gedurende de looptijd verschijnt:

Met financiering van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek ontwikkelen we trajecten voor studenten die geïnteresseerd zijn in het combineren van een conservatoriummuziekopleiding met een opleiding muziekwetenschap aan een universiteit. Onze partners zijn de Universiteit van Amsterdam, die samen met ons gezamenlijke bachelorscenario's ontwikkelt, en de Universiteit Utrecht en HKU Utrechts Conservatorium, die experimenteren met een gecombineerd traject voor masterstudenten. Deze twee synchrone projecten gaan onder de naam Academy of Musicology and Musicianship Amsterdam (AMMA), respectievelijk Utrecht (AMMU).

Afgezien van de ervaringen van oud-studenten die de moeite namen om studies te combineren zonder een dergelijke institutionele coördinatie,

worden wij ook gemotiveerd door de noodzaak voor musici om zich te mengen in bredere maatschappelijke debatten - bijvoorbeeld over technologische innovatie, cognitief onderzoek, gezondheidszorg en onderwijs. En we denken dat een musicologieprogramma er baat bij heeft om nauwe banden te onderhouden met de muziekpraktijk. Wetenschappelijk onderzoek heeft immers steeds meer te maken met vormen van kennis die niet alleen conceptueel maar ook belichaamd en intuïtief zijn.

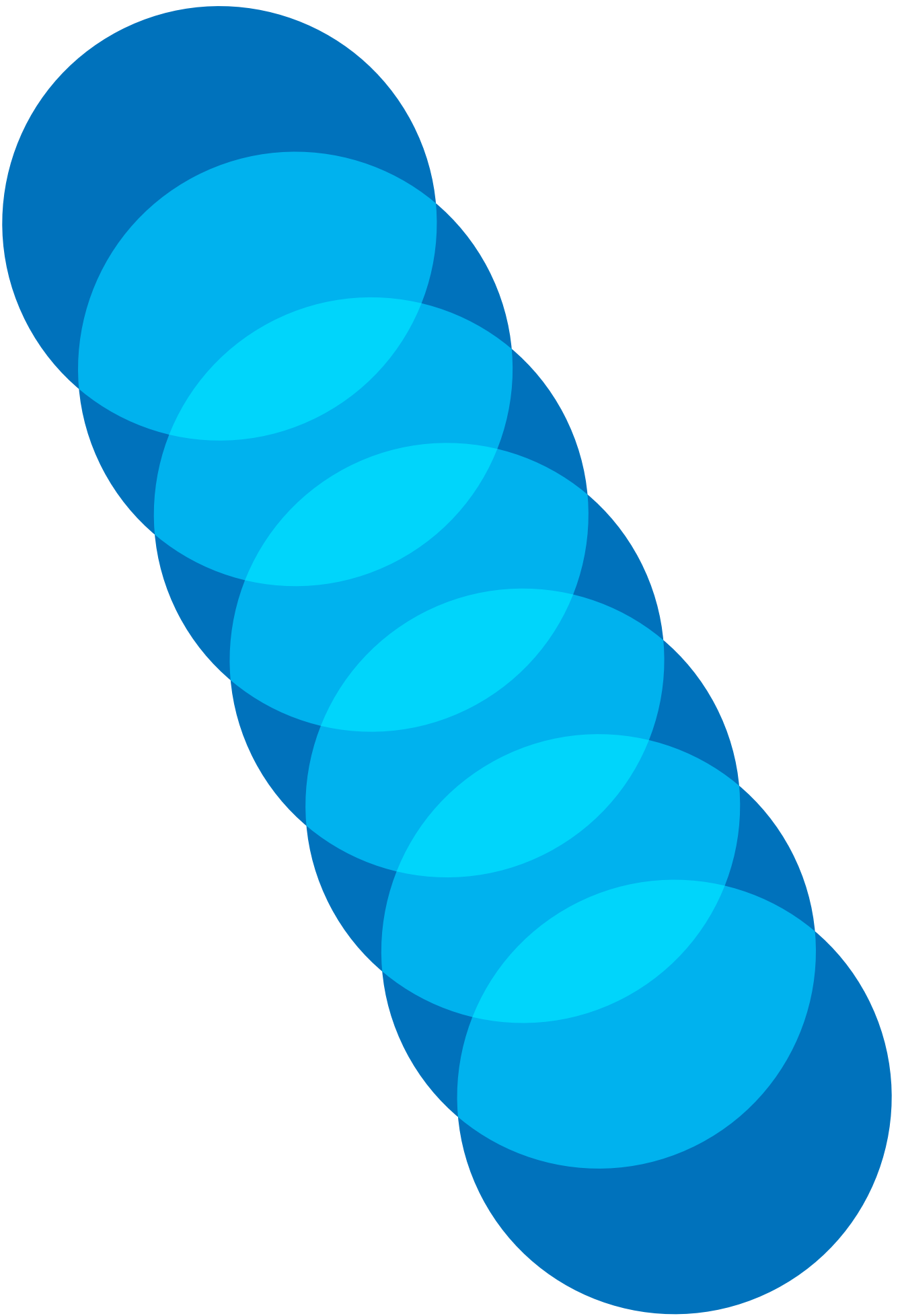
Dit project kan dus een stap zijn in de transformatie van een vakgebied. Maar we hebben ervaren dat deze beoogde transformatie verschillende andere dimensies heeft, die aandacht behoeven. Bijvoorbeeld:

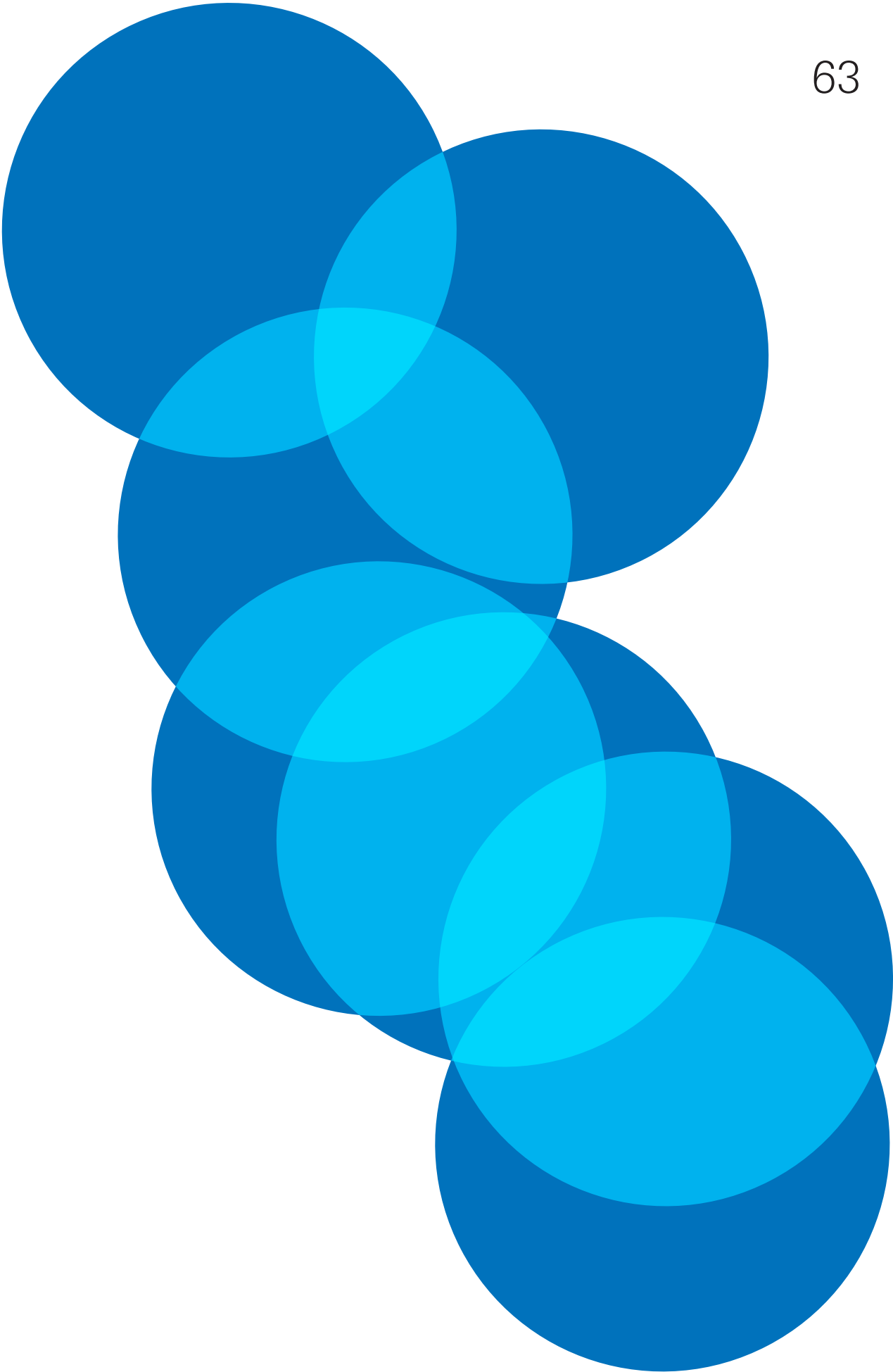
Een *sociale dimensie*: In de gezamenlijke seminars voor universiteits- en conservatoriumstudenten merkten we dat elke groep zich een beeld had gevormd van de andere dat gaandeweg het seminar veranderde (afgaande op de interviews die we met de studenten hadden). Het is ook bemoedigend dat universiteitsstudenten van andere disciplines dan muziek deze seminars als keuzevak bijwonen.

Een *bestuurlijke dimensie*: Deze betreft de registratie van studenten van de andere instelling, de verwerking van hun cijfers en de toegang tot de digitale leeromgeving van de gastinstelling.

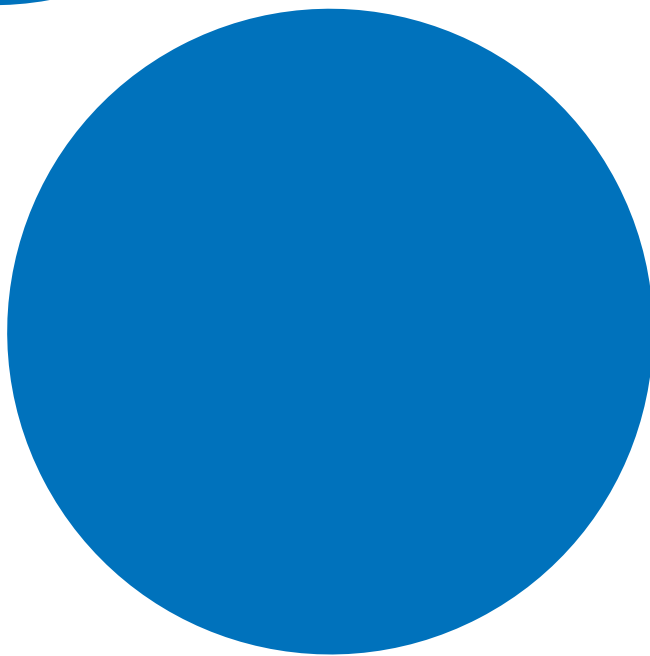
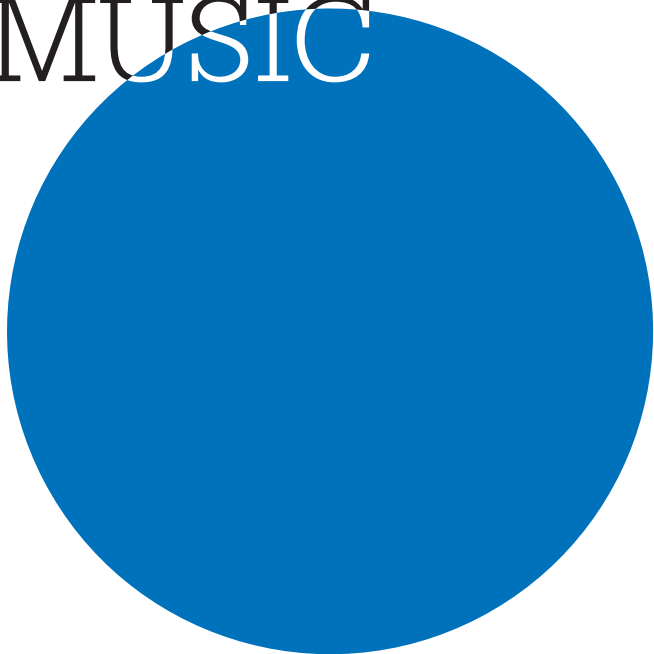
Een *institutionele dimensie*: In elke samenwerkende instelling zijn er voorschriften die voorwaarden stellen aan de deelname van studenten van de partnerinstelling. Universitaire studenten moeten bijvoorbeeld een toelatingsexamen afleggen aan het conservatorium; deelname aan universitaire cursussen gaat vaak gepaard met bepaalde instroomeisen; en cursussen of trajecten die door een conservatorium worden aangeboden vereisen accreditatie door een opleidingscommissie van de partneruniversiteit. Ook de communicatie en aankondigingen op de websites van de partnerinstellingen moeten op elkaar worden afgestemd. Dit betekent dat ze op de radar van de respectieve afdelingen moeten staan, wat niet vanzelfsprekend is, gezien de druk waaronder deze afdelingen werken. Daarom creëren we een aparte portal die toegang biedt tot elke samenwerkende instelling en (aankomende) studenten informeert over onze studiescenario's.

Kortom, dit project is complex en vertegenwoordigt slechts een klein gebied in het geheel van beschikbare studies in Nederland. Toch willen we dat dit project als voorbeeld dient voor soortgelijke initiatieven om de kloof tussen praktijkgericht en academisch onderwijs te overbruggen - in de muziek, de kunsten en daarbuiten.

LECTORATE MUSIC

MICHIEL SCHUIJER

The research team of the Conservatorium van Amsterdam engages the knowledge,

insights and skills of professional practicing musicians. When we started, I saw this as an area often unjustly ignored by researchers – as a consequence of a widely shared conviction that some people inhabit a space of “practice” and “intuition” and others one of “theory” and “knowledge.” Of course, these two spaces are a figment of the imagination, vestiges of an old social order that have remained in our minds, instilling a form of “class consciousness.” But, imaginary or not, they have engendered two types of higher education accommodated by two types of institution. In Dutch higher education, this division is still prevailing. Consequently, practitioners and researchers – in music and other fields – often experience a cognitive rift between them. And even now, when professional schools have been transformed into universities of arts or applied sciences, the research they encourage is considered distinct (i.e., ‘practice-based’) from that fostered at universities.

My research team has continuously aimed to bring the special knowledge and experience a conservatory community possesses to bear on current academic discourses. It provided research training for music students, encouraged enrollment of musicians in doctoral programmes, had teachers’ research published, and organized joint symposia for performers and scholars. However, from 2018 on, research activities began to coalesce around a couple of themes in keeping with the strategic policy of the Amsterdam University of the Arts and the need to seek more external funding: Curriculum studies; Jazz Reception, Criticism, and Identity; Performance, Language, and Culture; and New Musical Technologies. In line with the broad scope of this programme, we have employed various research methods, like historical research, design research, ethnographic methods, and critical discourse analysis.

ON IMPACT

Rhythm Changes: Jazz and National Identities started as a three-year transnational, interdisciplinary research project (2010-2013) funded by the HERA Joint Research Programme (Humanities in the European Research Area). Walter van de Leur was a co-applicant, principal investigator, and

senior researcher on behalf of the CvA and the University of Amsterdam (UvA). Other participants (thirteen in total) came from Salford, Lancaster, Birmingham, Graz, Stavanger, and Copenhagen universities and archives. The project addressed questions concerning the meaning of jazz as reflected by its reception in the past and present. This reception has raised critical questions about cultural exchange, changing aesthetics (from popular music to canonical art music), hybridity, transatlantic influences, interactions and transformations, identity and heritage, and education. The Rhythm Changes team (now Birmingham, Norwich, Liverpool, Graz, Glasgow, Amsterdam and The Hague) organizes an international jazz research conference every eighteen months, with around 150 participants from thirty countries, which is the largest in the field. The CvA hosted the conference in 2011, 2014, 2017 and 2022. In addition, through the extensive international Rhythm Changes network of universities, conservatories, and jazz archives, Walter has remained involved in other projects and successful applications, for example, Cultural Heritage and Improvised Music Festivals in Europe (CHIME, 2015-2018, also EU funded), and Jazz and Everyday Aesthetics (2016-1018).

ON TRANSFORMATION

We are currently involved in a collaboration aiming to achieve precisely the mutual transformation the question on transformation hints at. So, take the following as a report in runtime:

With funding from the Netherlands Initiative for Education Research, we are developing trajectories for students interested in combining a conservatory music programme with a musicology programme at a university. Our partners are the University of Amsterdam, which develops joint bachelor scenarios with us, and Utrecht University and the HKU Conservatorium, experimenting with a combined trajectory for Master students. These two synchronous projects go under the names of the Academy of Musicology and Musicianship Amsterdam (AMMA), resp. Utrecht (AMMU).

Apart from the experiences of former students who went through the effort of combining studies without such institutional coordination, we are also motivated by the need for musicians to involve themselves in broader societal debates – for example, on technological innovation, cognitive research, health care, and education. And we think a musicology programme benefits from entertaining close ties with music practice.

After all, scientific research increasingly deals with forms of knowledge that are embodied and intuitive, in addition to those that are conceptual.

This project can thus be a step in the transformation of a professional field. But we experienced that this intended transformation has several other dimensions, which need attention, e.g.:

A social dimension: In the joint seminars for university and conservatory students, we noticed that each group had formed an image of the other, which gradually changed during the seminar (judging from the interviews we had with the students). It is also encouraging to see university students of disciplines other than music attend these seminars as electives.

A managerial dimension: This involves registering students from the other institution, processing their grades, and accessing to the digital learning environment of the host institution.

An institutional dimension: There are regulations in each collaborating institution that impose conditions on the participation of students from the partner institution. For example, university students must take an entrance exam at the conservatory; participation in university courses often comes with prerequisites; and courses or trajectories offered by a conservatory demand accreditation by a programme committee of the partner university. Also, communications and announcements on the websites of the partner institutions must be aligned. This means they must be on the radar of the respective departments, which is not obvious, given the pressures under which these departments work. Therefore, we are creating a separate portal website providing access to each collaborating institution and informing (prospective) students about our study scenarios.

In sum, this project is complex and only represents a small area in the whole range of available studies in the Netherlands. Still, we want this project to serve as an example for similar initiatives to bridge the divide between professional and academic education – in music, the arts, and beyond.

LECTORAAAT
KUNSTEDUCATIE

MELISSA BREMMER
& EMIEL HEIJNEN

Het citaat “You have treated the arts as the cherry on the cake. It needs to be the yeast” (Sarabhai, 2009)

geeft de onderliggende gedachte van ons lectoraat weer: wij geloven dat kunst een wezenlijke rol heeft in de maatschappij en daarmee ook in de educatieve praktijk. Deze gedachte inspireerde ons dan ook tot het formuleren van de volgende twee onderzoeksthema's: interdisciplinariteit en sociaal engagement. Deze thema's bevinden zich op het snijvlak van ontwikkelingen in de kunsten, in educatie en in de samenleving in het algemeen. Het zijn daarmee brede 'lenzen' waardoor we specifieke ontwikkelingen of problemen in de kunsteducatie kunnen bekijken.

Voor beide thema's geldt dat ze weliswaar veelvuldig aan de orde komen in literatuuronderzoek, maar dat er relatief weinig kennis is over de relatie tussen *theorie* en de kunsteducatieve *praktijk*. Het lectoraat zet daarom in op kleinschalig, kwalitatief empirisch onderzoek en legt daarbinnen een sterk accent op ontwerponderzoek. De thema's zorgen ook voor focus en massa binnen onze onderzoeksgroep omdat verschillende onderzoekers vanuit hun eigen invalshoek hun resultaten en inzichten met elkaar delen. Met dit empirisch onderzoek kan het lectoraat een belangrijke bijdrage leveren aan het bestaande kunsteducatieve onderzoek.

Het thema *Interdisciplinariteit* heeft een scherp oog voor snijvlakken en cross-overs. Dit wordt gevoed vanuit het besef dat grenzen tussen vakgebieden vervagen en veranderen en dat complexe problemen om interdisciplinaire benaderingen vragen. Dit geeft interdisciplinariteit een logische plek in de kunsten en kunsteducatie. Onderzoeken binnen dit thema zijn, bijvoorbeeld het onderzoek *Dansend Nederlands Leren voor NT2-kleuters* van Saskia Sap (Academie voor Theater en Dans) naar hoe dans taalverwerving kan bevorderen van jonge kinderen met een taalachterstand. In *ArtsSciences Unlocked* (2022) onderzochten Melissa Bremmer, Emiel Heijnen en Sanne Kersten hoe ArtsSciences-lessen (een combinatie van kunst, wetenschap en techniek) de relevantie van en toegang tot kunsteducatie voor jongeren met autisme kunnen vergroten.

Met het thema *Sociaal Engagement* positioneert het lectoraat Kunsteducatie zich midden in de democratische maatschappij, in dialoog met de ander. Er wordt daarmee actief gekeken welke rol kunst kan hebben bij maatschappelijke reflectie, persoonlijke ontwikkeling en inclusie. Binnen het deelt thema *Burgerschap* voerde Nathalie Roos (Breitner Academie) *Dealing*

with the real stuff (2020) uit. Dit is een ontwerponderzoek in het voortgezet onderwijs waarbij gekeken is hoe je kritische burgerschapscompetenties kan ontwikkelen door het analyseren en maken van activistische kunst. Dit uitgangspunt werd ook onderzocht in het primair onderwijs. *Bring fake news into the world* (2021) door Emiel Heijnen, Huub Braam (LKCA) en Claartje van Tongeren (HvA) is een lesson study waarin leerlingen op 15 verschillende basisscholen artistiek ‘nepnieuws’ leerden te maken en verspreiden.

Ook binnen het deelthema *Diversiteit en inclusie* is er een grote variëteit aan onderzoek. *Wij in wording* van Dennis Meyer (Academie voor Theater en Dans) is een literatuuronderzoek waarin een analysemodel werd ontwikkeld voor interculturele theaterprojecten. Het onderzoek biedt theatermakers en -docenten concrete handvatten om cultureel bepaalde artistieke, sociale en ethische dilemma’s in theaterprocessen te analyseren. *The charmed dyad* (2021), tenslotte, is een goed voorbeeld van een onderzoek naar de inclusiviteit van kunsteducatie. Hierin onderzochten Melissa Bremmer, Carolien Hermans (Conservatorium van Amsterdam) en Vincent Lamers hoe leerlingen met ernstige beperkingen muziek kunnen beleven door een multimodale aanpak in muzieklessen.

OVER IMPACT

Het onderzoeksproject dat – soms tot onze eigen verrassing – zowel nationaal als internationaal een grote doorwerking heeft, is ons boek *Wicked Arts Assignments: Practising Creativity in Contemporary Arts Education*. We hebben ervoor gekozen om het boek uit twee delen te laten bestaan: het eerste, theoretische deel geeft inzicht in kunstopdrachten vanuit historische, artistieke en educatieve perspectieven, aangevuld met interviews met experts in hedendaagse kunst en onderwijs. Het praktijkdeel vormt de verzameling van bijna 100 dwarse, grappige, poëtische, inspirerende en sociaal geëngageerde kunstopdrachten. Deze zijn gekozen uit ruim 500 inzendingen van kunstdocenten van over de hele wereld, van Bogotá tot Istanbul. De opdrachten komen uit de context van de beeldende kunst, performance, theater, muziek, dans en design, maar bieden veelal ook ruimte aan een interdisciplinaire kunstzinnige benadering. Zij weerspiegelen thema’s, werkwijzen en concepten uit de hedendaagse kunsten en dagen leerlingen en studenten uit om over zichzelf, kunst en de wereld na te denken. De opdrachten kunnen in verschillende contexten worden uitgevoerd: van basisscholen tot hoger onderwijs, en van thuis tot het internet. Artistieke resultaten van deze opdrachten kunnen worden gedeeld op de website wickedartsassignments.com.

Het boek beleeft ondertussen een vierde druk, en wordt binnen en buiten Nederland breed omarmd door docenten, kunstenaars, scholen en culturele instellingen. Het lectoraat heeft speciaal voor het boek ook de workshop *Wicked Arts Assignments* ontwikkeld. In deze workshop maken kunstdocenten en studenten, leerkrachten, kunstenaars of medewerkers van culturele instellingen kennis met de theorie van het ontwerpen van een kunstopdracht. Tijdens de workshop voeren deelnemers een opdracht uit het boek uit en 'guerrilla-ontwerpen' ze een eigen *wicked assignment*. Dit levert weer nieuwe, prikkelende opdrachten op waar deelnemers in hun eigen praktijk mee aan de slag kunnen gaan. Ook hebben we meerdere malen wicked-workshops op maat gemaakt, wat titels opleverde als *Wicked Theatre Assignments*, *Wicked Film Assignments*, *Wicked Music Assignments* en *Wicked Bio-Art Assignments*.

Ondertussen schrijven we een vervolgboek: *Designing Wicked Arts Education*. Dit wordt een boek met theoretische diepgang én praktische handvatten voor het ontwerpen van innovatieve kunsteducatie. Daar waar *Wicked Arts Assignments* losse opdrachten verzamelt, wil dit boek ingaan op het ontwerpen van langere lessenseries en curricula voor kunsteducatie. Het boek brengt daartoe theorieën samen van authentiek leren en Universal Design for Learning, en neemt de kunstpraktijk als uitgangspunt en inspiratiebron voor het ontwerpen van betekenisvol hedendaags (kunst)onderwijs.

OVER TRANSFORMATIE

My Music Ability

Wat doe je als niet iedereen in onze samenleving kan participeren in de kunsten? Niet alleen beleid schrijven over inclusie in de kunsten, maar actief bijdragen aan het toegankelijk maken ervan. Dat is de reden voor het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) om samen met het Conservatorium van Amsterdam (CvA) en het lectoraat de conferenties My Music Ability 1 & 2 te organiseren. Op deze conferenties lieten (inter)nationale groepen zien hoe muziek maken én beleven mogelijk is voor iedereen.

Gerenommeerde groepen zoals Drake Music Scotland, Resonaari, SKUG en My Breath My Music gaven interactieve workshops waarin onder andere geëxperimenteerd werd met de nieuwste (aangepaste) elektronische instrumenten. Zo is er het E-Musikk oogbesturingsinstrument, dat door iemand met een dwarslaesie of een spierziekte bespeeld kan worden met de ogen. Maar er is ook een saxofoon die je met één hand kan bespelen, waardoor een blinde persoon met de andere hand braille-notenschrift kan lezen.

Door dit soort conferenties wordt duidelijk dat barrières opgeheven kunnen worden en dat een transformatie van muziekeducatie mogelijk is. Om deze transformatie verder door te zetten, start het CvA met het keuzevak 'Inclusief muziekonderwijs'. In dit keuzevak geeft het lectoraat gastlessen, komen gastdocenten van, bijvoorbeeld, My Breath My Music, en gaan studenten stagelopen bij inclusieve muziekpraktijken. Ook gaat op het CvA een inclusief ensemble beginnen, waarin mensen met een beperking gaan samenspelen met studenten. Door samen met LKCA, FCP en het CvA de organisatiekracht te bundelen, elkaars netwerken aan te vullen en samen visie te ontwikkelen, kunnen zulke veranderingen tot stand komen.

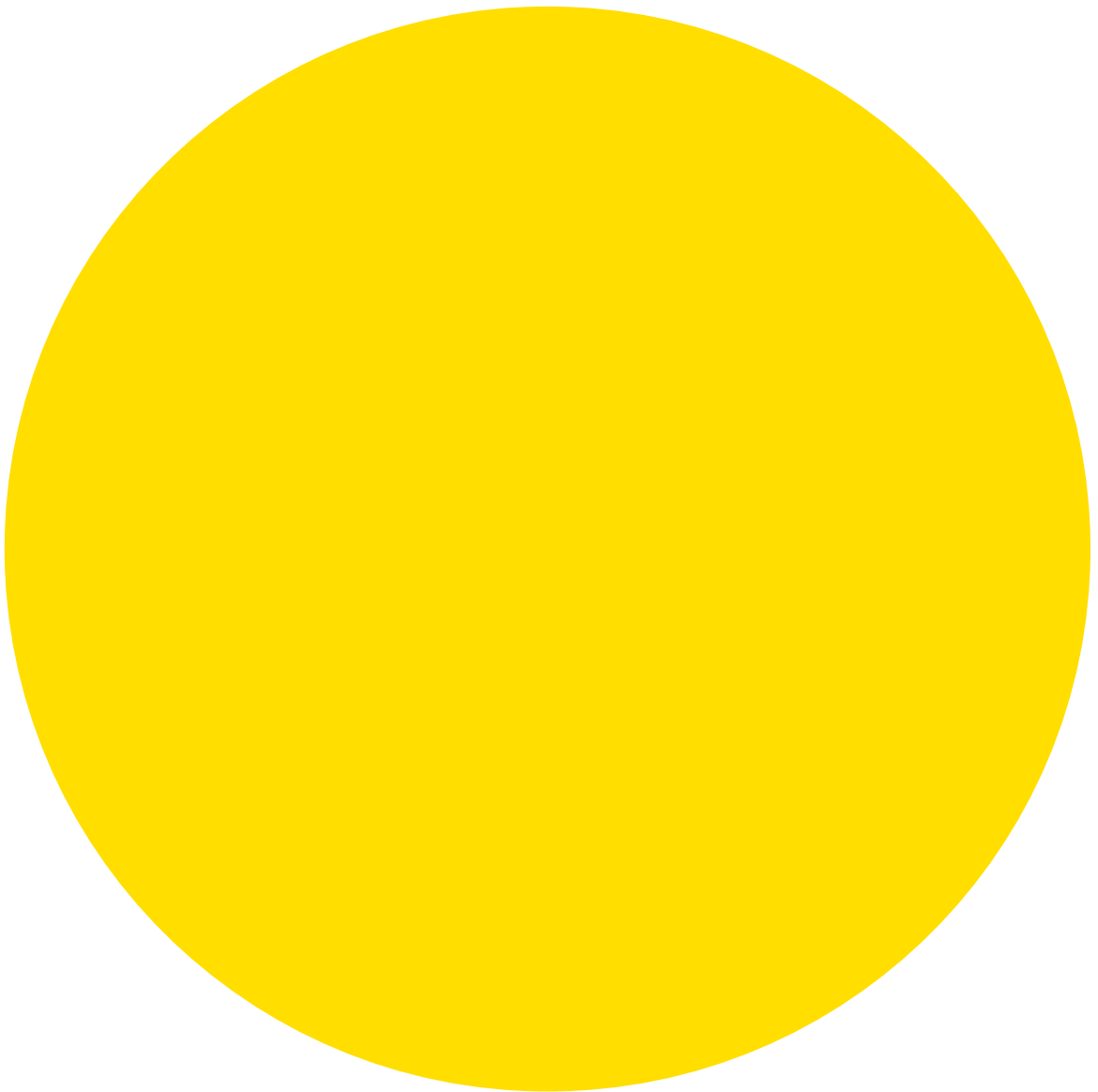
Teaching as artistic practice

Kunsteducatoren hebben vaak te maken met de hardnekkige beeldvorming dat hun praktijk ondergeschikt of minder 'cutting edge' is dan die van andere kunstprofessionals. Daichendt (2009) ziet de kunstdocent als iemand die pendelt tussen de kunstwereld en de educatiewereld, zonder ergens echt bij te horen. Want ook in het domein van de educatie staat de kunstdocent vaak op de onderste trede van de hiërarchische ladder, omdat kunst op veel scholen de status van 'bijvak' heeft.

Met het concept *Teaching as artistic practice*, gaat het lectoraat Kunsteducatie de sluimerende identiteitscrisis van de kunstdocent te lijf. Door de kunsteducatieve praktijk als een vorm van conceptuele of participatieve kunst te benaderen, zijn kunst en educatie niet langer tegenpolen, maar kunnen ze elkaar juist versterken. In 2018 hebben de lectoren samen met de Mexicaans-Amerikaanse artist in residence Jorge Lucero het keuzevak *Teacher as Conceptual artist* opgezet. Dit keuzevak werd gevolgd door studenten van de AHK-opleidingen Docent Muziek, Docent Dans, Theaterdocent en Docent Beeldende kunst en vormgeving en leidde tot een tentoonstelling en symposium bij kunstinitiatief Framer Framed. Het onderzoek dat op basis van dit project werd uitgevoerd, verscheen in het peer reviewed International Journal of Art & Design Education, waar het in 2022 de eervolle vermelding kreeg als 'top 10 most downloaded paper'.

Teaching as artistic practice ontwikkelt zich als een concept dat in verschillende contexten kan worden toegepast. Studenten van de AHK master Kunsteducatie volgen jaarlijks een module waarbij ze hun experimenten op het snijvlak van kunst en educatie aan een breed publiek presenteren. Met de Fontys Hogeschool voor de Kunsten en KunstLoc Brabant organiseert het lectoraat een professionaliseringstraject waarin de principes van *Teaching as artistic practice* specifiek worden toegepast op de praktijk van theaterdocenten. Al deze ontwikkelingen worden gestimuleerd door een groeiend netwerk van personen en organisaties waar

de lectoren mee samenwerken, waaronder kunstenaar-onderzoekers als Annette Krauss en Jorge Lucero (Urbana-Champaign), kunstenaar-docenten als Maarten Bel, Selby Gildenmacher en Andrea Palašti (Novi Sad), en organisaties als Freelands Foundation (Londen) en Permea (Valencia).

Teaching as artistic practice, groepstentoonstelling
Who Cares door studenten master Kunsteducatie (2022)
Foto: Kim Krijnen

Teaching as artistic practice, group exhibition Who Cares
by students from the Master of Education in Arts (2022)
Photo: Kim Krijnen

Repetitie tijdens My
Music Ability (2021)
Foto: EdoLand

Rehearsal during My
Music Ability (2021)
Photo: EdoLand

LECTORATE
ARTS EDUCATION

EMIEL HEIJNEN &
MELISSA BREMMER

The quote ‘You have treated the arts as the cherry on the cake. It needs to be the yeast’ (Sarabhai, 2009)

reflects the underlying idea of our lectorate: we believe that the arts plays an essential role in society and thus in educational practice. This idea inspired us to formulate the following two research themes: interdisciplinarity and social engagement. These themes can be found at the intersection of developments in the arts, in education and in society in general. They are, therefore, broad ‘lenses’ through which we can explore specific developments or problems in arts education.

Although these themes are frequently discussed in literature reviews, there is relatively little knowledge about the relationship between theory and arts education practice. The lectorate is therefore committed to small-scale, qualitative empirical research and places a strong emphasis on design based research. The themes also provide focus and mass within our research group, because different researchers share their results and insights from their own perspectives. With this empirical research, the lectorate can make important contributions to existing arts educational research.

The theme *Interdisciplinarity* has a keen eye for intersections and cross-overs. This is fuelled by the idea that boundaries between disciplines are blurring and changing, and that complex problems require interdisciplinary approaches. This gives interdisciplinarity a logical place in the arts and arts education. Research projects within this theme are, for example, the research project *Learning Dutch through dancing for pre-schoolers whose second language is Dutch* of Saskia Sap (Academy of Theatre and Dance). In *ArtsSciences Unlocked* (2022), Melissa Bremmer, Emiel Heijnen and Sanne Kersten explored how ArtsSciences lessons (a combination of arts, science and technology) can increase the relevance of and access to arts education for young people with autism.

With the theme *Social Engagement*, the lectorate Arts Education positions itself at the heart of democratic society, in dialogue with the other. Through this theme, the role which the arts can have on social reflection, personal development and inclusion can be actively investigated. Within the subtheme *Citizenship*, Nathalie Roos (Breitner Academy) carried out the research study *Dealing with the real stuff* (2020). This is a design-based research project in secondary education which examines

how you can develop critical civic competences by analysing and making activist art. The combination of art and critical citizenship was also researched in primary education. *Bring fake news into the world* (2021) by Emiel Heijnen, Huub Braam (LKCA) and Claartje van Tongeren (HvA) is a lesson study in which pupils from 15 different primary schools learned how to make and distribute artistic ‘fake news’.

There is also a wide variety of research within the subtheme *Diversity and inclusion*. *We in the making* of Dennis Meyer (Academy of Theatre and Dance) is a literature research study in which an analysis model was developed for intercultural theatre projects. The study offers theatre makers and teachers concrete guidelines for analysing artistic, social and ethical dilemmas in intercultural theatre projects. *The charmed dyad* (2021), finally, is a good example of research into inclusive arts education. In this research study, Melissa Bremmer, Carolien Hermans (Conservatorium van Amsterdam) and Vincent Lamers researched how pupils with severe disabilities can experience music through a multimodal approach in music lessons.

ON IMPACT

The research project that – sometimes to our own surprise – has had a major impact both nationally and internationally, is our book *Wicked Arts Assignments: Practising Creativity in Contemporary Arts Education*. This book consists of two parts: the first, theoretical part provides insights into arts assignments from historical, artistic and educational perspectives, supplemented with interviews with experts in contemporary arts and education. The practical part is composed of a collection of almost 100 playful, funny, poetic, inspiring and socially-engaged arts assignments. These were chosen from over 500 submissions by arts teachers from all over the world, from Bogota to Istanbul. The assignments come from the context of the visual arts, performing arts, theatre, music, dance and design, but above all offer space for an interdisciplinary artistic approach. They mirror themes, working methods and concepts from the contemporary arts, and challenge students to reflect on themselves, the arts and the world. The assignments can be carried out in various contexts: from primary schools to higher education, and from home to the internet. Artistic results of these assignments can be shared on the website wickedartsassignments.com.

In the meantime, the book is in its fourth edition, and has been widely embraced by educators, artists, schools and cultural institutions within the

Netherlands and abroad. Based on the book, our lectorate also developed a *Wicked Arts Assignments* workshop. In this workshop, arts teachers, students, artists or employees of cultural institutions are introduced to the theory behind designing an arts assignment. Next, participants carry out an assignment from the book and ‘guerrilla design’ their own *wicked assignment*. This yields new, stimulating assignments, which participants can start working with in their own practice. We also make tailor-made ‘wicked workshops’, with titles like *Wicked Theatre Assignments*, *Wicked Film Assignments*, *Wicked Music Assignments* and *Wicked Bio-Art Assignments*.

Currently, we are writing a follow-up book: *Designing Wicked Arts Education*. This will be a book with theoretical backgrounds and practical guidelines for designing innovative arts education. While *Wicked Arts Assignments* is a collection of separate assignments, this book aims to address the design of longer lesson series and complete curricula for arts education. To that end, the book brings together theories of authentic learning and Universal Design for Learning, and takes the arts practice as a starting point and inspiration for designing meaningful contemporary (arts) education.

ON TRANSFORMATION

My Music Ability

What do you do if not everyone in our society can participate in the arts? It is not enough to develop policies on inclusion in the arts - we need to actively contribute to making it accessible. For this reason the National Knowledge Institute for Cultural Education and Amateur Arts (LKCA) and Cultural Participation Fund (FCP) organised the conferences My Music Ability 1 & 2, together with the Conservatorium van Amsterdam and our lectorate. At these conferences, national and international groups demonstrated how making *and* experiencing music is possible for everyone.

Renowned groups, such as Drake Music Scotland, Resonaari, SKUG and My Breath My Music held interactive workshops in which, among other things, people were able to experiment with the latest (adapted) electronic instruments. For example, there is the E-Musikk gaze-controlled instrument, which can be played with the eyes by someone with paraplegia or a muscle disease. There is also a saxophone that you can play with one hand, as a result of which a blind person can read braille music notation with the other hand.

Through these types of conferences, it becomes clear that barriers can be removed and that a transformation of music education is possible. In order to continue this transformation further, the Conservatorium van Amsterdam is starting the elective *Inclusive music-making*. In this elective, the lectorate will give guest lessons, guest teachers will come from organisations such as My Breath My Music and students will do internships at inclusive music educational practices. In addition, an inclusive ensemble is being launched at the Conservatorium van Amsterdam, in which people with a disability will play together with students. By pooling the organisational resources of the LCKA, FCP and the Conservatorium van Amsterdam, supplementing each other's networks and developing a joint vision, it is possible for such changes to come into being.

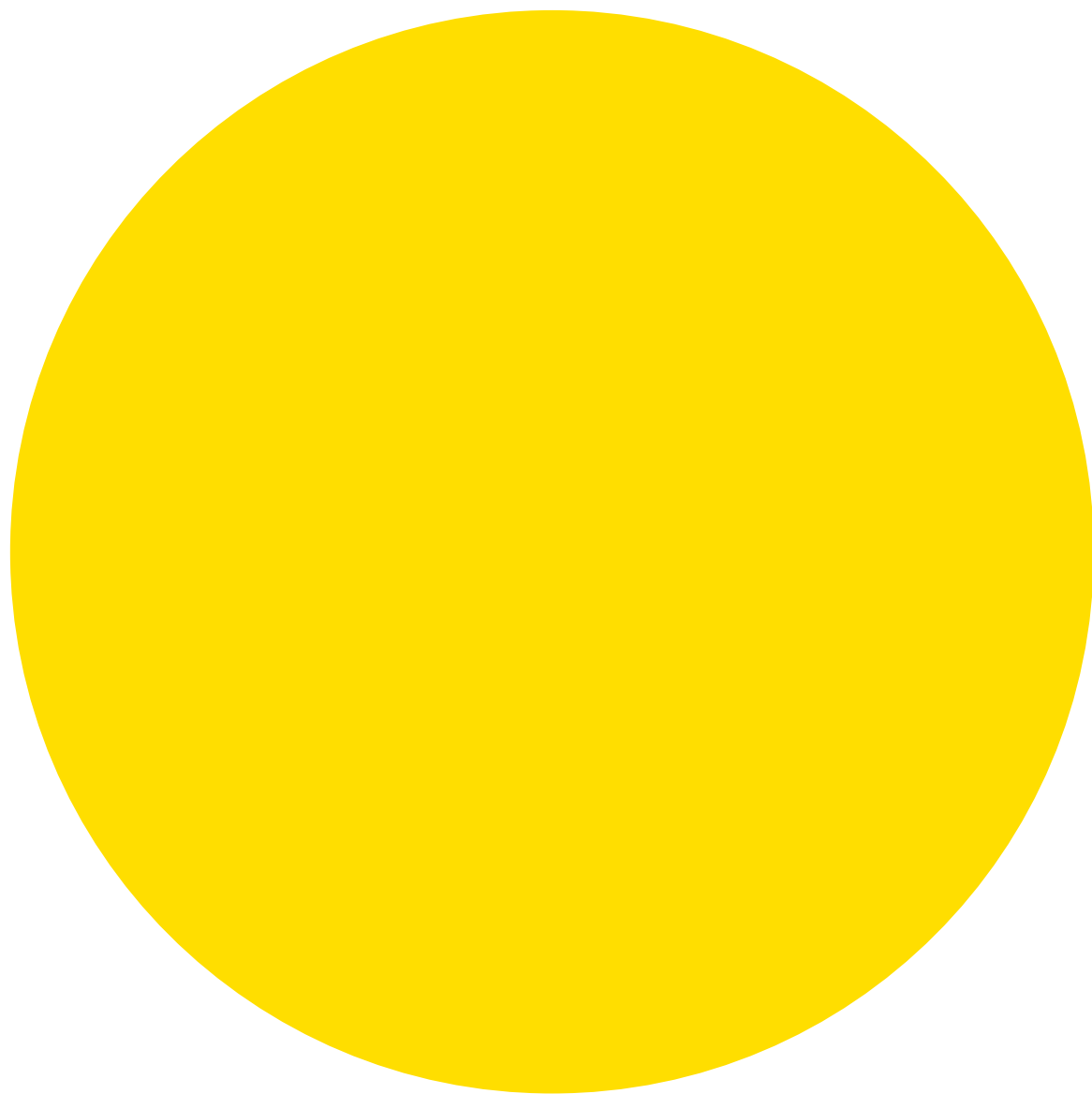
Teaching as artistic practice

Arts educators are often faced with the persistent perception that their practice is inferior to or less 'cutting edge' than those of other arts professionals. Daichendt (2009) views the arts teacher as someone who moves back and forth between the arts world and the educational world, without truly belonging somewhere. In the domain of education, the arts teacher is also often on the lowest step of the hierarchical ladder, because the arts have the status of 'subsidiary subject' at many schools.

With the concept *Teaching as artistic practice*, the lectorate Arts Education is tackling the latent identity crisis of the arts teacher. By approaching the arts educational practice as a form of conceptual or socially engaged art, arts and education are no longer polar opposites, but can actually reinforce each other. In 2018, the lectorate set up the elective *Teacher as conceptual artist*, together with the Mexican-American artist-in-residence Jorge Lucero. This elective was taken by students from the AHK Bachelor's programmes Music in Education, Dance in Education, Theatre in Education and Fine Art in Education, and led to an exhibition and symposium at the art institute Framer Framed. The research that was conducted on the basis of this project appeared in the peer-reviewed *International Journal of Art & Design Education*, where it received the honourable mention in 2022 as 'top 10 most downloaded paper'.

Teaching as artistic practice is developing as a concept that can be applied in various contexts. For instance, students from the AHK Master of Education in Arts take a module every year in which they present their experiments at the intersection of arts and education to a broad audience. Together with Fontys University of Applied Sciences and KunstLoc Brabant, the lectorate organises a Professional Development in which the principles of *Teaching as artistic practice* are specifically applied to

the practice of theatre teachers. All these developments are stimulated by a growing network of people and organisations with whom the lectorate collaborates, including artist-researchers like Annette Krauss and Jorge Lucero (Urbana-Champaign), artist-teachers like Maarten Bel, Selby Goldenmacher and Andrea Palašti (Novi Sad), and organisations like Freelands Foundation (London) and Permea (Valencia).

LECTORAAAT FILM

MIEKE BERNINK

Het lectoraat Film ondersteunt en faciliteert een onderzoeksmentaliteit en onderzoekspraktijk waarin de concepten,

inzichten en bevindingen van de filmpraktijk gebruikt worden als paradigma, instrument en perspectief voor kritische kennisproductie. Vandaar de focus van het lectoraat op 'artistic research in and through cinema', of anders geformuleerd 'research in and through cinema practice'.

Onderzoek 'in cinema' draait om vragen over de filmpraktijk zelf, zoals toeschouwerschap, perceptie, storytelling of ethische vragen. Omgekeerd staat 'through' voor de verkenning van onderwerpen en gebieden buiten de cinema en de artistieke praktijk zelf, zoals geheugen, archiefpraktijken, identiteit, trauma of het Antropoceen.

Naar onze mening leidt 'artistiek onderzoek in en door cinema' niet alleen tot interessante artistieke projecten die hun weg vinden naar festivals en prijzen ontvangen, maar kan het ook kennis genereren buiten het gebied van de kunsten. Door zijn aard raakt film aan een breed scala van onderwerpen, disciplines, thema's en praktijken. Van technologie tot psychologie, van literatuur tot economie, van recht tot cognitieve wetenschap. Het is deze transdisciplinariteit die ten grondslag ligt aan het vermogen van cinematografisch onderzoek om kennis te mobiliseren en te produceren, ook buiten het kunst- en filmveld zelf. Het lectoraat Film opereert zo op het kruispunt waar de productie van kunst en de productie van kennis elkaar ontmoeten.

Bottom-up ontstaan uit de filmpraktijk en de behoeften van die praktijk, gebruikt 'artistiek onderzoek in en door film' ook de instrumenten van die praktijk. Gezien het interdisciplinaire karakter van film houdt het zich aan geen enkele voorgeschreven of vaste methode of methodologie. Door 'vanuit het midden' te beginnen, wat eigen is aan veel praktijkgericht onderzoek, 'vindt' het onderzoek zijn methoden in plaats van ze vooraf te definiëren. In die zin is 'artistiek onderzoek in en door film' fundamenteel experimenteel - waarbij de parameters van dat voortdurende experiment worden ontleend aan het kader, de tradities en de esthetiek van de film.

OVER IMPACT

Het lectoraat Film heeft zijn visie en activiteiten organisch ontwikkeld vanuit en door middel van zijn allereerste onderzoeksproject: de conceptualisering, vormgeving, uitvoering en continue aanpassing van de masteropleiding 'Artistic Research in and through Cinema' van de Nederlandse Filmacademie. Het heeft het lectoraat een duidelijk inzicht verschaft in artistiek of praktijkgericht onderzoek, de relevantie en het potentieel ervan, en de pedagogiek die nodig is om het te onderwijzen. Het tweejarige internationale masterprogramma is het project van het lectoraat dat de grootste impact heeft gehad, en nog steeds heeft, op het educatieve en professionele veld.

Zo'n 100+ makers, met meerdere jaren professionele ervaring, doorliepen een procesgedreven programma dat volledig gewijd was aan artistiek onderzoek. Ze stelden hun subjectiviteit of positie ter discussie, ontwikkelden hun eigen methoden en methodologie, verkenden en experimenteerden, en aan het einde conceptualiseerden en communiceerden ze het proces, het resultaat en de relevantie van hun onderzoek. Het werk dat zij tijdens het programma ontwikkelden werd getoond op vele internationale festivals en kunstpodia - zoals het beeld met de wereldkaart op pagina 87 laat zien - en won vele prestigieuze prijzen - zoals het Gouden Kalf 'beste digitale cultuurproductie' voor *IVF-X: Posthuman Parenting in Hybrid Reality* van Victorine van Alphen. Alumni van het programma gingen verder als onderzoeksgedreven kunstenaars, sommigen begonnen aan een promotietraject, terwijl ook een flink aantal alumni hun kunstpraktijk combineren met lesgeven, daartoe uitgenodigd vanwege hun ervaring met artistiek onderzoek.

In veel opzichten is dit masterprogramma nog steeds uniek binnen de wereld van het filmonderwijs. De resolute focus van het programma op onderzoek, zijn proces- en peer-gedreven pedagogiek en zijn bevraging van de dominantie - zelfs in het kunstonderwijs - van het geschreven woord als maatstaf voor reflectieve kwaliteit, was voor verschillende collega-instellingen in Europa en daarbuiten aanleiding om ons uit te nodigen onze visie en ervaringen te delen.

OVER TRANSFORMATIE

In een wereld die gedomineerd wordt door beeld en geluid, waarin audiovisuele productie een dagelijkse manier van leren, communiceren en uitwisselen is geworden, en waarin audiovisuele mediapraktijken steeds toegankelijker worden, hechten we nog steeds waarde aan taal of het

geschreven woord als de ultieme manier om kennis en kennisproductie te ontwikkelen, te delen en te beoordelen. Toen het lectoraat een Comenius Senior Fellow-subsidie kreeg, wilde het daarom een alternatief online platform ontwikkelen dat tegemoetkomt aan de infrastructurele behoeften van artistiek onderzoek, om te werken, samen te werken, te archiveren en te publiceren. Een platform dat bottom-up zou worden ontwikkeld en ontworpen, met de mogelijkheden en de esthetiek die passen bij het niet-academische karakter van artistiek onderzoek en bij het medium film.

Voor dit project werkte het lectoraat samen met studenten, alumni en docenten van de masteropleiding, aangevuld met beeldend kunstenaar, software developer en master-alumnus Bram Loogman en grafisch ontwerper Brigiet van den Berg, die in het project werden uitgenodigd als onderzoekers en niet alleen als uitvoerders van onze ideeën. Samen ontwierpen we een procedure die het mogelijk maakt om van een gedetailleerde en open inventarisatie van de behoeften van alle potentiële gebruikers te komen tot een collectieve beslissing over wat de cruciale infrastructurele behoeften zijn van een experimentele onderzoeksgemeenschap als de onze. Dat resulteerde in het creëren van de eerste iteratie van een digitaal platform voor artistiek onderzoek genaamd *Research Atlas*.

De *Research Atlas* is een online archief van al het onderzoek in het MA-programma. Het archiveert niet alleen de eindresultaten maar ook het proces, het maakt tekst niet belangrijker dan beeld en het nodigt de gebruiker uit op een intuïtieve en soepele ontdekkingsreis. Als prototype wordt de *Research Atlas* al gebruikt door studenten, medewerkers en docenten van de masteropleiding als een pedagogisch onderzoeksinstrument dat hen voorziet van thema's, referenties, methoden en resultaten. Tegelijkertijd wordt de Atlas verder ontwikkeld met functionaliteiten die verder gaan dan archivering. De methodologie die is gebruikt om beslissingen te nemen met betrekking tot de infrastructuur die nodig is voor artistiek onderzoek, is bovendien een interessant onderzoeksproject op zich gebleken, dat we ten tijde van het schrijven van dit stuk, met de ontwerper van de *Research Atlas* en in samenwerking met DAS Research, uitvoeren onder de titel *From Storage to Sharing - a manual for mapping the multimodal research infrastructure*.

De immersive installatie 'IVF-X: Posthuman Parenting in Hybrid Reality' van Victorine van Alphen

The immersive installation 'IVF-X: Posthuman Parenting in Hybrid Reality' by Victorine van Alphen

Still uit de film 'Looking for Horses' van Stefan Pavlović, alumnus Master of Film

Still from the film 'Looking for Horses' by Stefan Pavlović, alumnus Master of Film

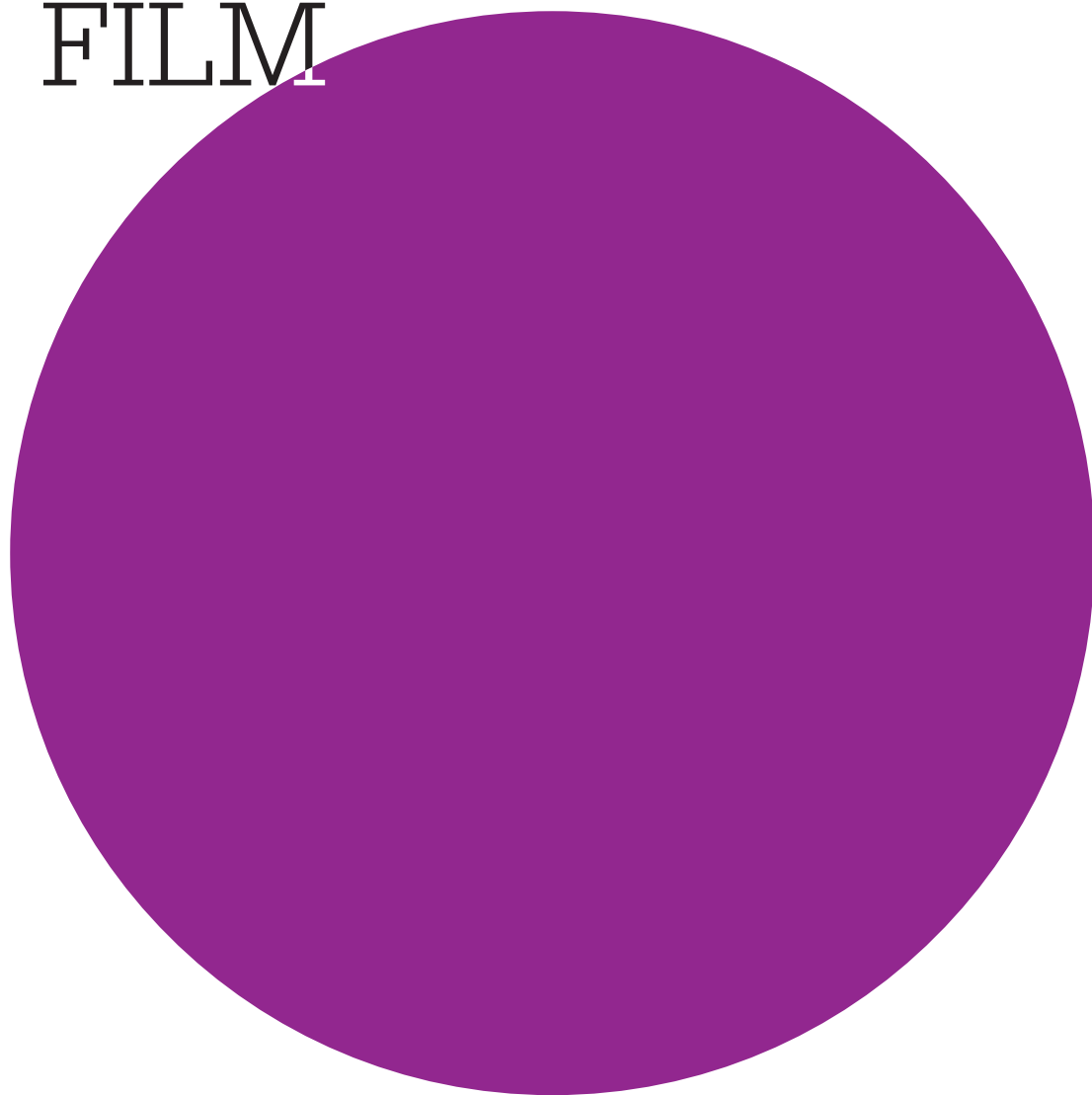
Alumni en studenten van
de Master Film tonen hun
werk wereldwijd

Alumni and students of
the Master Film show
their work worldwide

Ah, you're filming that? Our legs!

LECTORATE
FILM

MIEKE BERNINK

As a process-based and practice-led environment the lectorate Film instigates, supports and facilitates

a research mentality and research practice in which the concepts, insights and findings of the cinema practice stand as paradigm, tools and perspective for critical knowledge production. Hence the focus of the lectorate on 'artistic research in and through cinema', or, alternatively, 'research in and through cinema practices'.

Research 'in cinema' revolves around questions of the cinema practice itself, such as spectatorship, perception, storytelling or questions of ethics. Conversely, 'through' signifies the exploration of topics and fields beyond cinema and artistic practice itself, like memory, archival practices, identity, trauma or the Anthropocene.

In our view, 'artistic research in and through cinema' doesn't only lead to interesting artistic projects that find their way to festivals and receive awards, but can also generate knowledge beyond the field of the arts. By its very nature, cinema touches on a broad range of subjects, disciplines, themes and practices. From technology to psychology, from literature to economy, from law to cognitive science. It's this trans-disciplinarity that underlies the ability of cinematic research to mobilize and produce knowledge also beyond the arts and cinema field itself. One might thus say that the lectorate Film operates at the crossroads where the production of art meets the production of knowledge.

Born bottom-up from the filmmaking practice and the needs of that practice, 'artistic research in and through cinema' also uses the tools of that very practice. Given the interdisciplinary nature of film, it doesn't stick to any singular, prescribed or set method or methodology. Starting 'from the middle', as practice-driven research often does, the research 'finds' its methods rather than define them beforehand. In that sense, artistic research in and through cinema is fundamentally experimental - whereby the parameters of that continuous experimentation are drawn from the frame, traditions and aesthetics of cinema.

ON IMPACT

The lectorate Film has developed its vision and activities organically from and by means of its very first research project: the conceptualisation, design, execution and continuous adaptation of the Netherlands Film Academy's master's programme 'Artistic Research in and through Cinema'. It has provided the lectorate with a clear understanding of artistic or practice-based research, its relevance and potential, and the pedagogy needed to teach it. The two-year international MA-programme is the lectorate's project that has had, and still has, the biggest impact on the educational and professional field.

Some 100+ makers, with several years of professional experience, went through a process-based course dedicated entirely to artistic research. They questioned their subjectivity or position, developed their own methods and methodology, explored and experimented, and lastly, conceptualised and communicated the process, outcome and relevance of their research. The work they developed during the programme was shown at many international festivals and art venues – as the image with the map of the world on page 87 shows – and won many prestigious prizes – like the Gouden Kalf 'beste digitale cultuurproductie' for *IVF-X: Posthuman Parenting in Hybrid Reality* by Victorine van Alphen. Alumni of the programme further continued as research-driven artists, some went on to do practice-based PhDs, while quite a number of them combine their art practice with teaching, having been invited by other institutions, in the Netherlands and abroad, to share their knowledge and experience of artistic research.

In many ways, within the world of film education, this MA-programme is still unique. Its resolute focus on research, its process and peer-driven pedagogy and its questioning of the predominance, even in art education, of the written word as measure of reflective quality, has resulted in many invitations from colleague institutes in Europe and beyond to share our vision and our experiences.

ON TRANSFORMATION

In a world dominated by images and sounds where audio-visual production has become a daily mode of learning, communication and exchange, and in which cinematic, audio-visual media practices are becoming more accessible, we still value language or the written word as the ultimate

way to develop, share and assess knowledge and knowledge production. To counter that, the lectorate, when granted a Comenius Senior Fellow subsidy, set out to develop an alternative online platform catering to the infrastructural needs of artistic research, in terms of a space to work, to collaborate, to archive and to publish. A platform developed and designed bottom-up and with affordances and aesthetics fitting to the non-academic nature of artistic research and to the medium of film.

For this project, the lectorate worked together with its community of students, alumni, and teachers, which was further joined by visual artist, software developer and graduate of the NFA master's programme Bram Loogman and designer Brigiet van den Berg, who were invited into the project, not as executors of our ideas but as researchers themselves. Together we designed a procedure, which allows to come from a detailed and open inventory (constructed bottom-up together with the community) of the needs of all potential users to a collective decision about crucial infrastructural needs of an experimental research community like ours. This resulted in the creating the first iteration of a digital platform for artistic research called *Research Atlas*.

As an online archive of all the research done at the MA-programme, it archives not just the end results but the process as well, it doesn't hierarchize text over image and it invites the user to an intuitive and smooth journey of exploration. As a prototype, it's already in use by students, staff and teachers of the master's programme as a pedagogical research tool – providing them with themes, references, methods and outcomes – while also being further developed to include functionalities beyond archiving. The methodology used to investigate and take decisions with regards to the infrastructure needed for artistic research, has proven an interesting research project in itself, one that we're undertaking with the designer of the *Research Atlas* and in collaboration with DAS Research, under the title *From Storing to Sharing – a manual for mapping the multi-modal research infrastructure*.

LECTORAAAT
SOCIALE RECHT-
VAARDIGHEID EN
DIVERSITEIT IN DE
KUNSTEN

AMINATA CAIRO
& ROSA TE VELDE

Het lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten zet zich in

voor kennisproductie die bijdraagt aan een meer sociaal rechtvaardige samenleving en meer sociaal rechtvaardige praktijken. Het lectoraat houdt er rekening mee dat dit een gevoelig en omstreden onderwerp is en geworteld is in historische denk- en gedragspatronen die diep geworteld zijn in de cultuur en niet zo gemakkelijk te verstoren zijn. Als gevolg hiervan vereist het nastreven van kennis op dit gebied een zekere sensitiviteit, het 'vasthouden van handen' en moed. Op basis van inheemse kennis en andere decoloniale praktijken bevordert het lectoraat een niet-extractief, niet-consumptief en niet-exploitatief onderzoek. Het stelt vijf pijlers of vijf concepten voor om de stappen van iemands handelen te begeleiden en te bevragen, of het nu gaat om onderwijs, artistieke praktijk of onderzoek. Deze pijlers zijn: relationaliteit, temporaliteit, transformatie, kostprijs en vreugde.

Relationaliteit gaat ervan uit dat al onze interacties gebaseerd zijn op relaties. Vervolgens moeten we ons afvragen hoe we de relaties aangaan die we onderhouden, van interpersoonlijk tot inter-speciaal tot onze relatie met de aarde. Enkele leidende vragen kunnen zijn: Welke relaties zijn wij geneigd aan te gaan? Wie betrekken we altijd bij de relaties die we onderhouden of zien we over het hoofd? Hoe oefenen we 'relationele verantwoording' uit?¹ Of: Hoe blijven we in relatie ondanks moeilijkheden en ongemakken die we tegenkomen?

Temporaliteit verwijst naar de uitbreiding in tijd en ruimte. We erkennen dat er op elk punt van binnenkomst een bestaand verhaal is. Wat is dat verhaal? Hoe eren of ontoren we dat verhaal? Wat zien we over het hoofd als we dat verhaal niet erkennen? Zijn er verhalen uit het verleden die we moeten loslaten voordat we beginnen? In termen van ruimte, zijn we te veel gericht op het hier en gaan we voorbij aan 'hen' met wie we daarbuiten verbonden zijn? Wie ervaart soortgelijke ervaringen die we zouden kunnen raadplegen, incorporeren, moeten herkennen of die ons kunnen inspireren?

Wat transformatie betreft, hoe zorgen we ervoor dat we niet alleen investeren in informatie, maar ook en misschien wel meer in transformatie? In hoeverre draagt onze informatie bij aan transformatie? Staan we open

1 Shawn Wilson, *Research is Ceremony: Indigenous Research Methods*. Black Point, Nova Scotia: Fernwood Publishing, 2008.

voor onze eigen transformatie of zijn we alleen gericht op de gewenste transformatie van anderen? Hoe dragen onze niet-academische, creatieve praktijken bij aan transformatie?

Wat is de kostprijs van ons engagement? Wat is de prijs die wordt betaald of het offer dat wordt gebracht in termen van tijd, (emotionele) energie, financiën, middelen, menselijk kapitaal, het milieu, enz.? Wat voor opoffering of welke prijs moeten wij bereid zijn te betalen voor de veranderingen waarvan we verkondigen dat we die willen?

Ten slotte, waar is de vreugde? Het nastreven van sociale rechtvaardigheid of diversiteit gaat vaak gepaard met frustratie, woede en ontzetting. Dat zijn oprechte emoties, maar waar is de vreugde? Wat is kostbaar, waardevol, hoopvol, aangenaam dat de moeite waard is om voor te vechten? Hoe draagt wat wij doen bij aan de vreugde van huidige en toekomstige generaties?

Omdat we geworteld zijn in een kunsthogeschool leiden deze pijlers ons in onze artistieke praktijken, kunstonderwijs en artistiek onderzoek.

OVER IMPACT

Het lectoraat is gloednieuw en staat nog aan het begin van grote onderzoekstrajecten. Een onderzoeksproject dat voor ons van grote waarde is, is DD - IPT. Het project is gestart in november 2022 en loopt tot april 2023. Het onderzoeksproject DD - IPT is een project waarbij de opleiding Docent Dans (DD) en het lectoraat, ondersteund door het Centre of Expertise for Creative Innovation (CoECI), samenwerken aan een leerproject. De Inclusivity Pathway Training (IPT) is een training die specifiek is ontworpen om deelnemers te trainen in het ontwikkelen en versterken van hun vaardigheden met betrekking tot het faciliteren van inclusieve omgevingen.

Het leerproject is ontworpen met twee doelen: 1. Het verbeteren van de vaardigheden van studenten Docent Dans in het faciliteren van inclusieve leeromgevingen door betrokkenheid bij de IPT; en 2. Onderzoek introduceren als een niet-bedreigend, plezierig, samen-leren-proces. Het project is zo opgezet dat breed leren en overdraagbaarheid van kennis worden bevorderd. Aanvankelijk kregen alle leerlingen van de vier cohorten (DD1, DD2, DD3 en DD4) een inleidende IPT-sessie. Daarnaast kregen ook alle docenten een inleidende IPT-sessie.

Voor elk cohort werden 2 studenten en 1 leerkracht geworven om als onderzoeksambassadeurs op te treden. Zij zullen fungeren als onderzoekers en als aanspreekpunt voor studenten met leervragen. Elk cohort krijgt een IPT-sessie. Na de sessie wordt hen gevraagd een dans- of bewegingsoefening te maken die kan bijdragen aan de IPT. Vervolgens zullen zij met hun onderzoeksambassadeurs reflecteren op hun ervaring en het leren dat heeft plaatsgevonden. Na de reflectie krijgen zij een tweede IPT-sessie. Deze sessie wordt gevolgd door een schriftelijke evaluatie met leerrapporten, en een select aantal studenten wordt uitgenodigd om over hun hele cohort te reflecteren in diepte-interviews. Deze interviews zullen worden gebruikt om een podcast te maken over de leerervaring met de IPT, die gedeeld kan worden met andere studenten. Naast de onderzoeksambassadeurs zijn er drie onderzoekers van het lectoraat die deelnemen, twee masterstudenten van de opleiding Master Kunsteducatie en een gastonderzoeker van de Hogeschool van Amsterdam.

Als onderdeel van hun deelname zullen deze onderzoekers regelmatig met elkaar reflecteren op het leren dat zij in de lessen zien plaatsvinden en op hun eigen leren. Zij zullen deelnemen aan het maken van een video over hun ervaring met het doen van onderzoek op deze manier. Ten slotte zal een van de onderzoekers een visueel kunstwerk maken om te reflecteren op het hele onderzoeksproces. Aan het eind van dit project zal er een brede kennisbasis zijn binnen de opleiding Docent Dans en zal er openbaar materiaal zijn (podcast, video, beeldend kunstproject, artikelen) dat anderen kan verrijken over zowel de IPT als het collaboratieve leerproces dat we gebruiken in ons onderzoek.

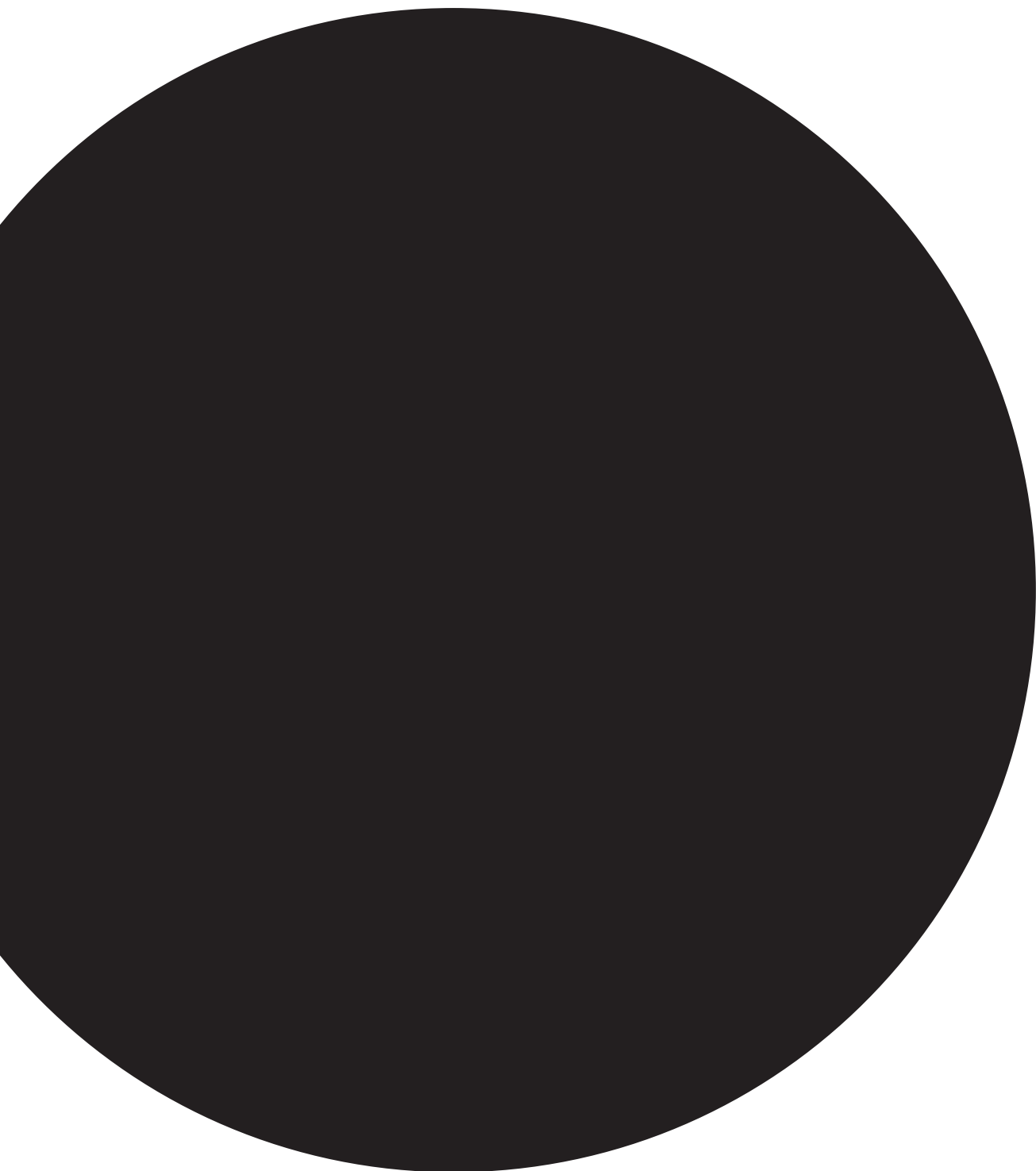
OVER TRANSFORMATIE

Zoals aangegeven is het lectoraat momenteel nog bezig met zijn eerste grote onderzoeksproject. Wel kunnen we al iets zeggen over de samenwerking. De artistiek leider van de opleiding Docent Dans benaderde het lectoraat met de simpele vraag: “Onze studenten hebben het moeilijk met de lastige gesprekken die ontstaan. Ik hoor dat jullie iets doen met storytelling. Kunnen jullie ons helpen?” Onderdeel van de onderzoeksaanpak van het lectoraat, die gegrond is in het streven naar sociale rechtvaardigheid, is het inspelen op de behoeften van de gemeenschap, in dit geval de opleiding Docent Dans. “We kunnen iets doen waar we allebei iets aan hebben”, was ons antwoord. Dit resulteerde in een onderzoeksproject waarin alle studenten Docent Dans zouden worden geïntroduceerd in een trainingsprogramma dat hun docentvaardigheden kan helpen, in

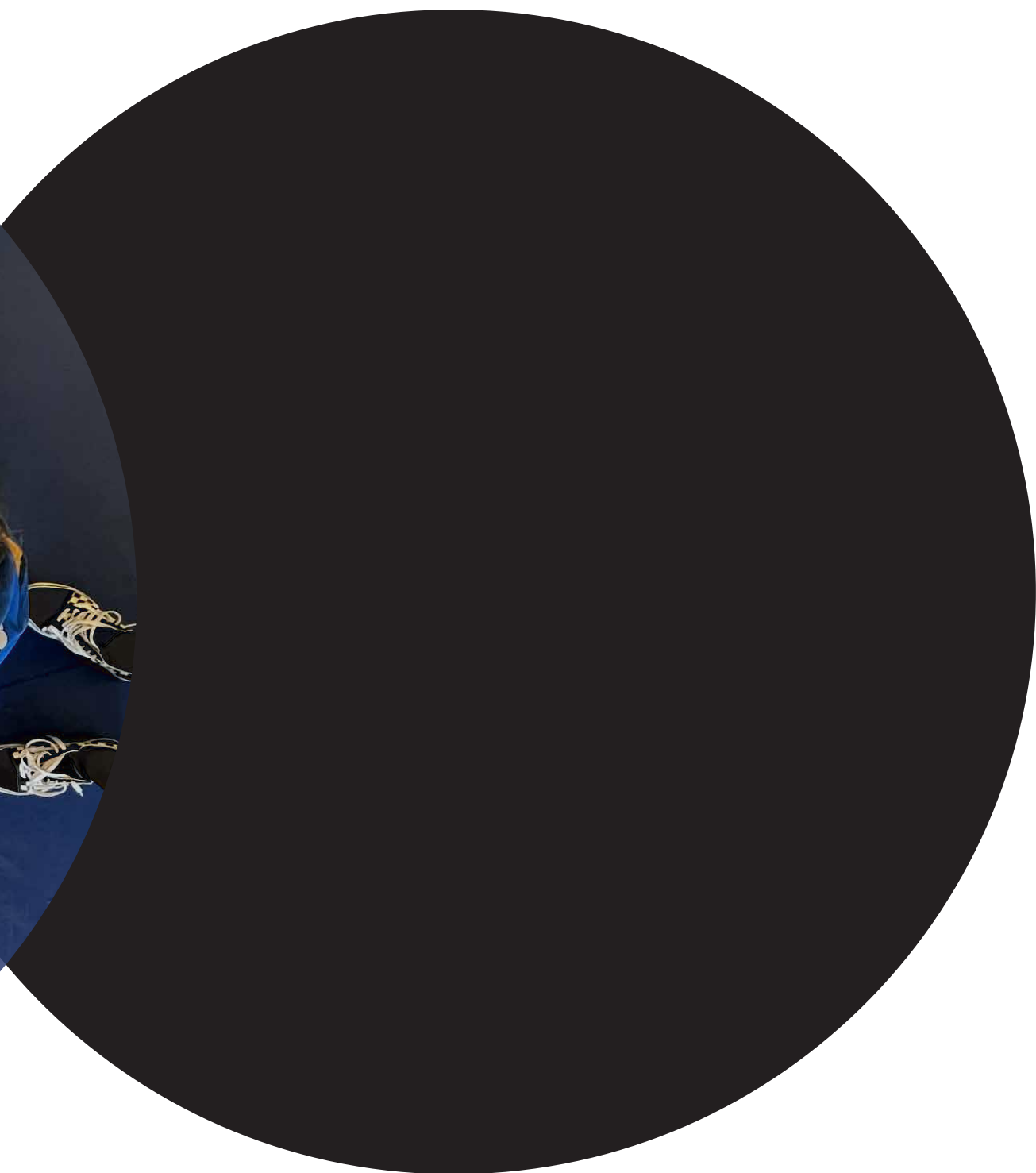
het bijzonder als het gaat om het faciliteren van de uitdagingen die gepaard gaan met inclusie. Het woord 'onderzoek' wekte echter bezorgdheid. "Leraren aarzelen als het om onderzoek gaat, ze zijn geïntimideerd", verklaarde de artistiek leider. De artistiek leider en de lector bedachten daarop een aanpak die tweeledig was: 1. Streven naar leren met de IPT voor de leerlingen; en 2. leren over onderzoek als samen-leren dat boeiend en niet-bedreigend is en een plezierige ervaring kan zijn.

Sindsdien hebben de artistiek leider en de lector samengewerkt bij het creëren van een ondersteunende leeromgeving voor alle deelnemers, in het bijzonder de onderzoeksteams waarin studenten en docenten samenwerken als onderzoeksambassadeurs. Naast de regelmatige onderzoeksvergaderingen evalueren de artistiek leider en de lector regelmatig de vorderingen van alle betrokkenen. De artistiek leider heeft al melding gemaakt van veranderingen in het vertrouwensniveau van de leden van het onderzoeksteam.

Hoewel de lector de leiding heeft, is het project zo opgezet dat alle deelnemers ruimte hebben om bij te dragen aan het leerproces. De gastonderzoeker is ook 'aangenomen' als lid van het grotere team, in plaats van als een perifere waarnemer. De masterstudenten zijn lid van het onderzoeksteam, maar krijgen extra aandacht van de onderzoekers van het lectoraat. Als zodanig is de transformatie die wij zien een leer-gemeenschap waarin mensen plezier hebben in en geven om het leren, maar zich ook bekommeren om elkaars vorderingen en zich beschikbaar stellen voor elkaar. Wij geloven dat impact afhankelijk is van wederzijdse samenwerking.

LECTORATE
SOCIAL JUSTICE
AND DIVERSITY
IN THE ARTS

AMINATA CAIRO
& ROSA TE VELDE

The lectorate Social Justice and Diversity in the Arts is dedicated to knowledge production

that contributes to a more socially just society and more socially just practices. The lectorate takes into consideration that this is a sensitive and contentious topic and is rooted in historical patterns of thinking and behaving that are deeply rooted in the culture and not so easy to disrupt. Consequently, the pursuit of knowledge in this area requires a certain sensitivity, 'hand holding' and courage. Borrowing from indigenous knowledge and other decolonial practices, the lectorate promotes a research pursuit that is non-extractive, non-consumptive and non-exploitative. It proposes five pillars or five concepts to guide and question one's steps of action, whether they are education, artistic practice or research related. These pillars include: relationality, temporality, transformation, cost and joy.

Relationality starts from the premise that all our interactions are based in relations. We then must question how we engage in the relations that we hold, from interpersonal, to interspecial, to our relationship with the earth. Some guiding questions might be: Which relationships do we tend to engage in? Who are we always including or overlooking in the relationships that we hold? How do we practice 'relational accountability'?¹ Or: How do we stay in relation in spite of difficulties and discomfort we encounter? Temporality refers to the expansion across time and space. We acknowledge that there is a previous story at any point of entry. What was that story? How are we honoring or dishonoring that story? What are we overlooking when we fail to acknowledge that story? Are there stories of the past that we should let go of before we get started? In terms of space, are we too focused on the here and do we fail to acknowledge 'those' we are connected to out there? Who is experiencing similar experiences that we could consult, incorporate, need to recognize or can be inspired by?

As far as transformation, how do we make sure that we are not just invested in information but also and perhaps more so in transformation? To what extent does our information contribute to transformation? Are we open to our own transformation or are we only focused on the desired transformation of others? How do our non-academic, creative practices contribute to transformation?

1 Shawn Wilson, *Research is Ceremony: Indigenous Research Methods*. Black Point, Nova Scotia: Fernwood Publishing, 2008.

What is the cost of our engagement? What is the price that is being paid or the sacrifice that is made in terms of time, (emotional) energy, finances, resources, human capital, the environment, etc? What kind of sacrifice or price should we be willing to pay for the changes we proclaim we want?

Lastly, where is the joy? The pursuit of social justice or diversity issues is often paired with frustration, anger and dismay. Those are valid emotions, but where is the joy? What is precious, valuable, hopeful, pleasant that is worth taking a stand or fighting for? How does what we do contribute to the joy of present and future generations?

Being in a university of the arts, these pillars guide us in our artistic practices, arts education and artistic research.

ON IMPACT

The lectorate is brand new, hence we don't have many projects to choose from. In terms of impact we consider the DD - IPT to be significant and are hopeful for the trajectory of the research project. The project started in November 2022 and will last through April 2023. The DD - IPT research project is a project where the Dance Education programme (DD) along with the lectorate and support from the Centre of Expertise for Creative Innovation (CoECI) work together on a learning project. The Inclusivity Pathway Training (IPT) is a training that is specifically designed to train participants in developing and strengthening their skills in regards to facilitating inclusive environments.

A learning project has been designed with two goals: 1. To enhance dance education students' skills in facilitating inclusive learning environments through involvement with the IPT; and 2. To introduce research as a non-threatening, enjoyable, learning-together process. Consequently, the project has been designed in such a way that broad learning and transferability of knowledge is promoted. Initially all the students of all the four cohorts (DD1, DD2, DD3, and DD4) received an introductory IPT session. In addition all the teachers also received an introductory IPT session.

For each cohort 2 students and 1 teacher were recruited to serve as research ambassadors. They will serve as researchers and as the go-to persons for the students with learning questions. Each cohort will receive an IPT session. Following the session they will be asked to create a dance

or movement exercise that could contribute to the IPT. They will then reflect on their experience and the learning that has taken place with their research ambassadors. Following the reflection they will receive a second IPT session. This session will be followed by a written evaluation with Learner Reports and a select number of students will be invited to reflect across cohort in in-depth interviews. These interviews will be used to create a podcast to share with other students about the learning experience with the IPT. Besides the research ambassadors there are three researchers from the lectorate that participate, two Master students from the Arts in Education programme, and one guest researcher from the Amsterdam University of Applied Sciences (HvA).

All these researchers will regularly reflect with each other on the learning they see taking place in the classes and on their own learning as part of their participation. They will participate in the creation of a video about their experience doing research in this manner. Lastly, one of the researchers will create a visual arts piece to reflect on the whole research process. At the conclusion of this project there will be a broad knowledge base within the Dance Education programme and there will be public materials (podcast, video, visual arts project, articles) which can enrich others about both the IPT and the collaborative learning process we utilize in our research.

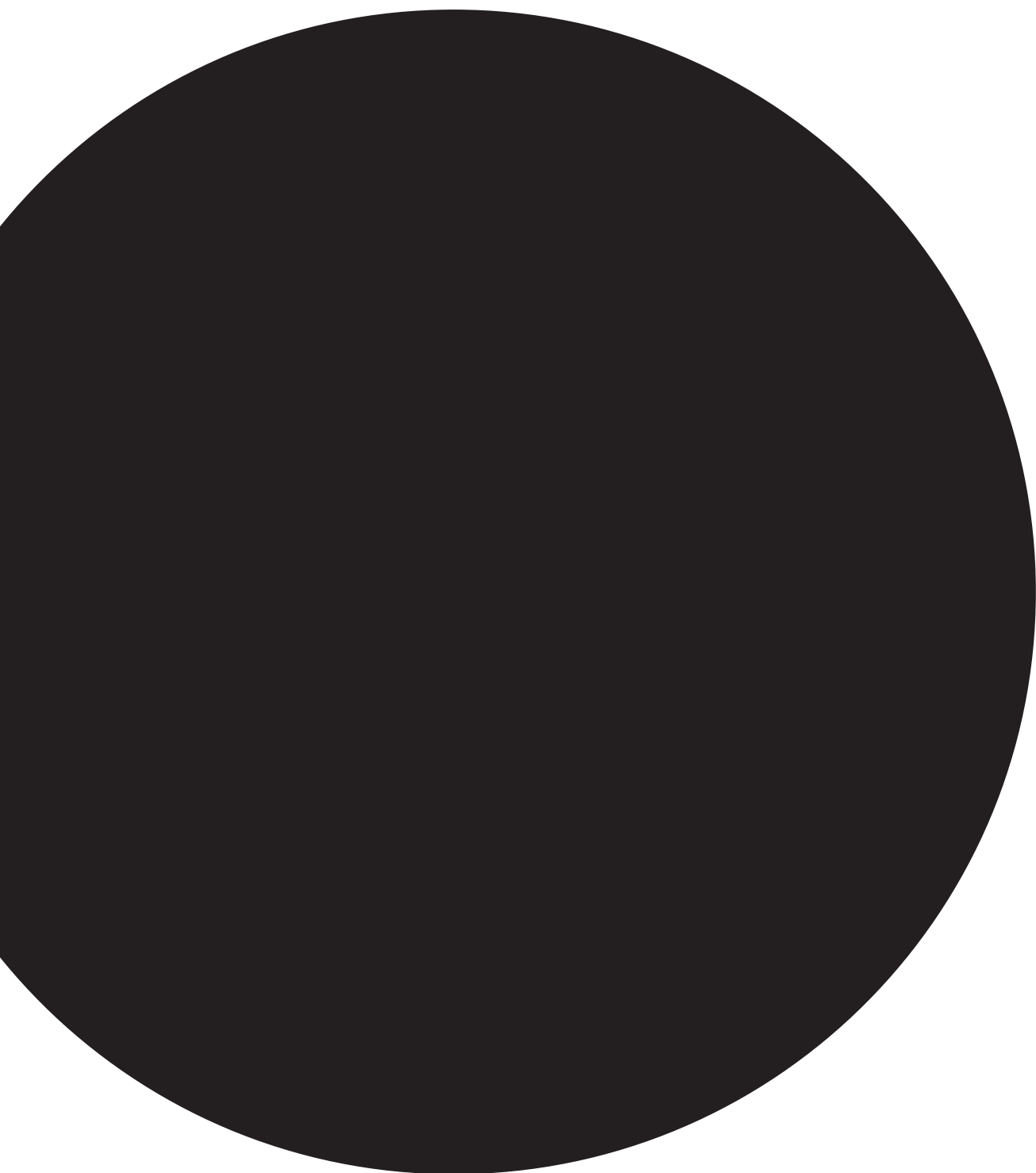
ON TRANSFORMATION

As mentioned above, currently the lectorate is still in the process of engaging in its first major research project. However, we can comment on the collaboration. The director of the Dance Education programme approached the lectorate with the simple question: “Our dance education students have a hard time dealing with the difficult conversations that come up. I hear you do something with storytelling. Can you help us?” Part of the lectorate’s research approach, which is grounded in the pursuit of social justice, is to be responsive to the needs of the community, in this case the Dance Education programme. “We can do something that will help both of us”, was the answer. The result was a research project in which all the dance education students were to be introduced into a training programme that could help their teacher skills, in particular when it comes to facilitating the challenges that come with inclusion. The mention of the word ‘research’ however raised concern. “Teachers are hesitant when it comes to research, they are intimidated”, the director stated. The director and the lector then collaborated and came up with an

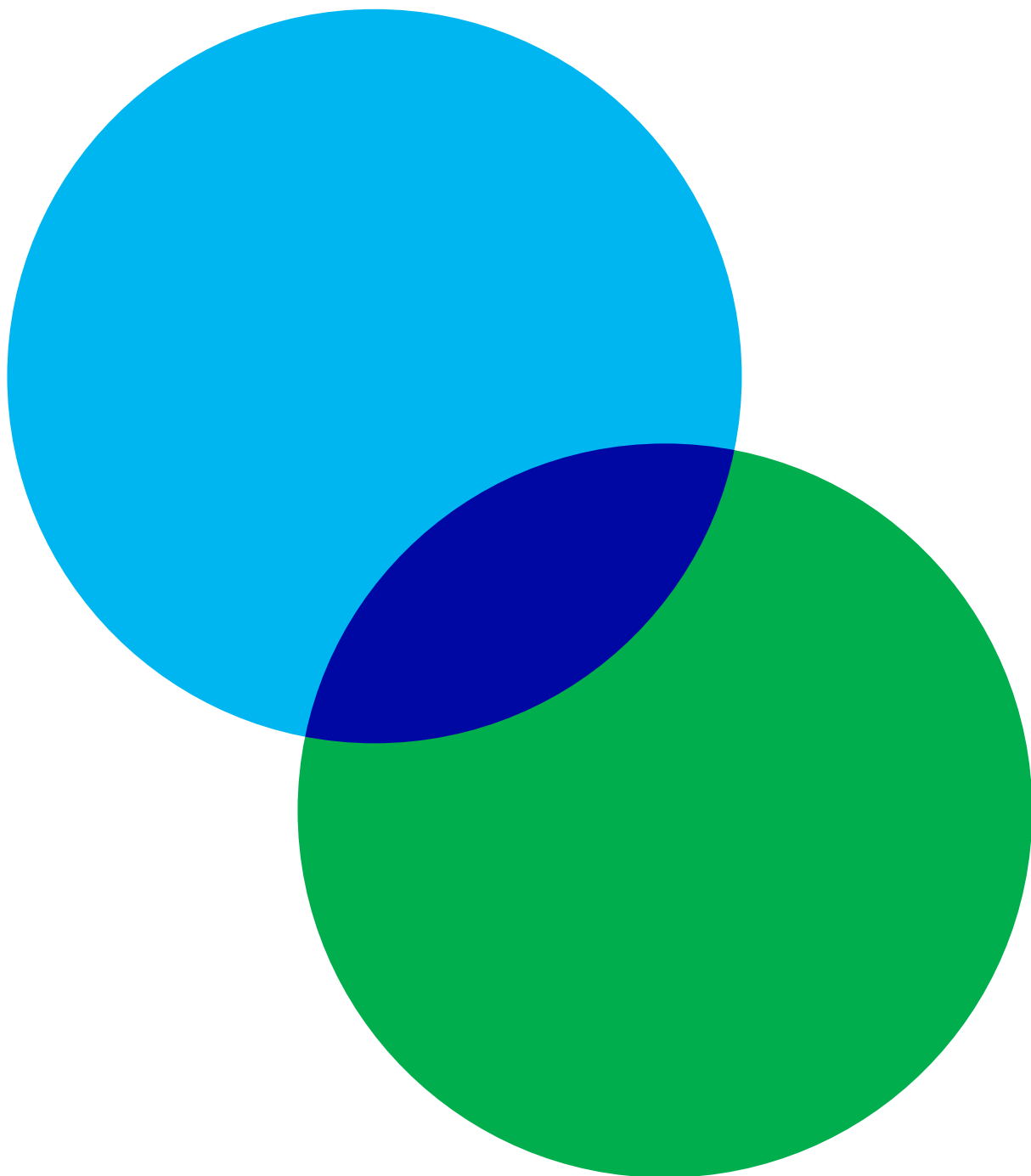
approach that was twofold: 1. To pursue learning with the IPT for the students; and 2. to learn about research as learning together that is engaging, non-threatening and can be a pleasurable experience.

Since that time the director and the lector have collaborated in creating a supportive learning environment for all participants, in particular the research teams in which students and teachers are working together as research ambassadors. In addition to the regular research meetings, the director and the lector regularly review the progress of all involved. The director has already reported seeing changes in the confidence level of research team members.

Even though the lector is in the lead, the project is designed so that all participants have room to contribute to the learning process. The guest researcher has also been 'adopted' as a member of the larger team, rather than a peripheral observer. The Master students are members of the research team, but they receive extra attention from the lectorate's researchers. As such, the transformation that we see is a learning community where people enjoy and care about learning, but also care about each others' progress and make themselves available to each other. We believe that impact is dependent on reciprocal collaboration.

SYMPOSIUM DOORWERKEN

Deze publicatie is een aanvulling op het gelijknamige symposium, dat op 23 februari 2023 plaatsvond ter gelegenheid van het afscheid van Bert Verveld als voorzitter van het College van Bestuur van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK). Tijdens dit symposium presenteerden de lectoraten van de AHK in het Conservatorium van Amsterdam op interactieve wijze voorbeelden van wat doorwerking betekent in (artistiek) praktijkgericht onderzoek naar maatschappelijke vraagstukken. Hun presentaties werden voorafgegaan door een keynote van Forensic Architecture. Dit waren de onderwerpen die aan bod kwamen:

Keynote Forensic Architecture

Dit in Londen gevestigde onderzoekscollectief doet onderzoek op het snijvlak van maatschappelijke onderwerpen (met een focus op mensenrechten) en kunst, waarbij het gebruik maakt van geavanceerde technieken voor ruimtelijke en bouwkundige analyse, open source onderzoek, digitale modellering en immersive technologieën, evenals documentair onderzoek, interviews op locatie en academische samenwerking. Zij lichtten hun werkwijze en de impact daarvan toe.

Prompting AI: playful artistic dialoguing?

Door het lectoraat Film en lectoraat Kunsteducatie

Social Justice in Research Practice: how is social justice embodied within research as a goal and as a method?

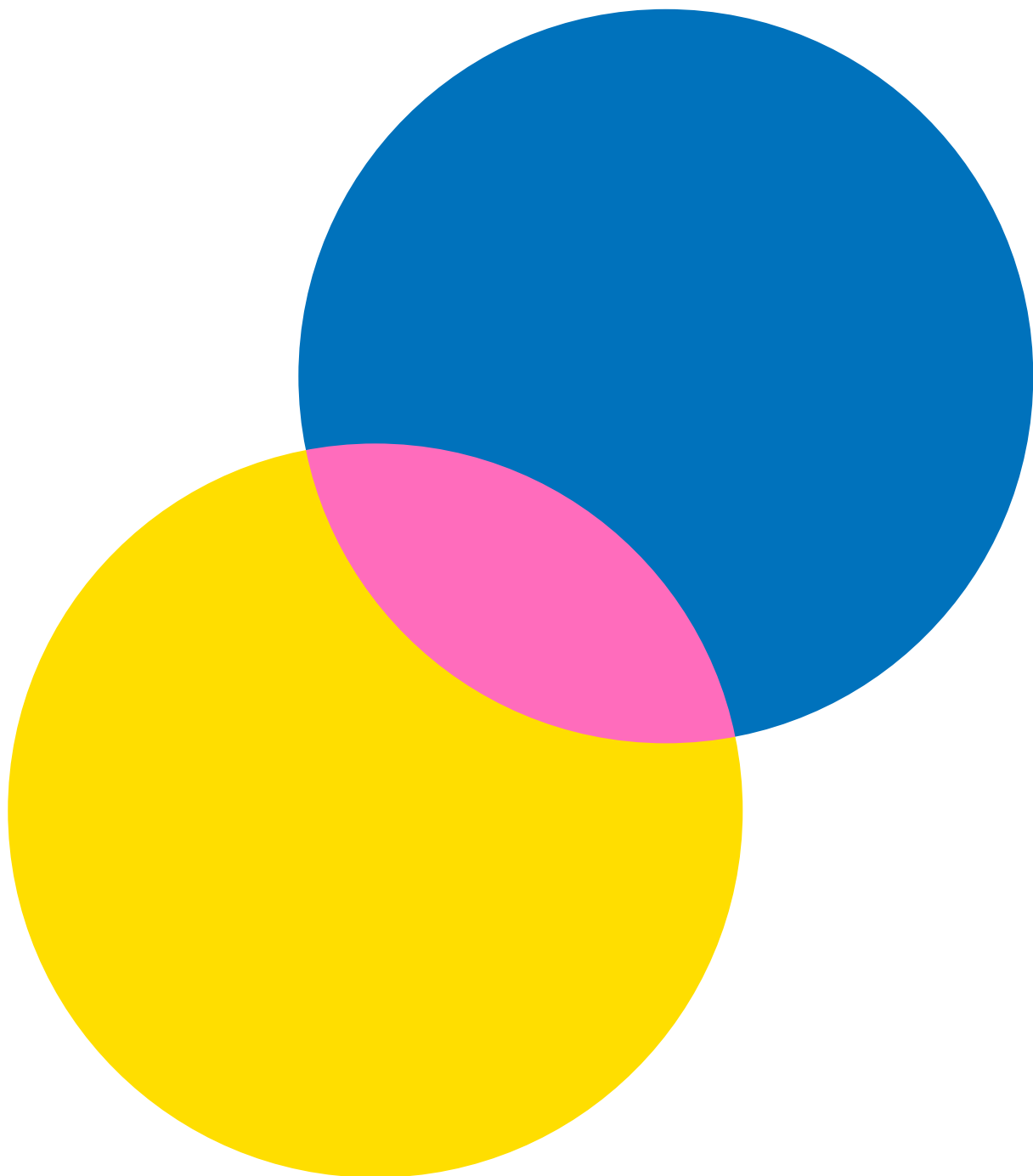
Door het lectoraat Sociale Rechtvaardigheid en Diversiteit in de Kunsten en DAS Research

Between deep insights and blind spots: music reading proficiency as cultural heritage

Door het lectoraat Muziek en lectoraat Cultureel erfgoed.

Het symposium werd gemodereerd door Anne Nigten, directeur van CASE (Centre of Arts & Sciences Education). CASE, een initiatief van het AHK lectoraat Kunsteducatie, is een discipline overstijgende samenwerking van de AHK, St. Joost School of Art & Design / Avans Creative Innovation, Codarts, iPabo, HvA, HKU en het ROC van Amsterdam en Flevoland. Case richt zich op praktijkgericht onderzoek naar onderwijsvernieuwing en maatschappelijke innovatie en verbindt kennis en ervaring uit het werkveld met het onderwijs in praktijkgericht onderzoek. Als aanjager van praktijkgericht onderzoek in het hoger (kunst)onderwijs heeft Bert Verveld zich ook sterk gemaakt voor de realisatie van dit Centre of Expertise, waarin onderwijs, kunst en wetenschap gecombineerd worden. CASE werd op 15 september 2022 officieel geopend door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Robbert Dijkgraaf met de woorden: "Voor mij is wat hier bij elkaar komt een gouden driehoek".

SYMPOSIUM DOORWERKEN

ENG

This publication 'Doorwerken' complements the symposium of the same name, which took place on 23 February 2023 on the occasion of Bert Verveld's retirement as president of the Executive Board of the Amsterdam University of the Arts (AHK). During this symposium in the Conservatorium van Amsterdam, the AHK's lectorates interactively presented examples of what 'doorwerken' (making impact, achieving transformation) means in (artistic) practice-oriented research into social issues. Their presentations were preceded by a keynote by Forensic Architecture. These were the topics covered:

Keynote Forensic Architecture

This London-based research collective conducts research at the intersection of social issues (with a focus on human rights) and art, using cutting-edge spatial and architectural analysis techniques, open source research, digital modelling and immersive technologies, as well as documentary research, on-site interviews and academic collaboration. They explained their methods and their impact.

Prompting AI: playful artistic dialoguing?

By the lectorate Film and lectorate Arts Education

Social Justice in Research Practice: how is social justice embodied within research as a goal and as a method?

By the lectorate Social Justice and Diversity in the Arts and DAS Research

Between deep insights and blind spots: music reading proficiency as cultural heritage

By the lectorate Music and lectorate Cultural heritage.

The symposium was moderated by Anne Nigten, director of CASE (Centre of Arts & Sciences Education). CASE, an initiative of the AHK lectorate Arts Education, is a discipline-transcending collaboration of the AHK, St. Joost School of Art & Design / Avans Creative Innovation, Codarts, iPabo, HvA, HKU and the ROC van Amsterdam en Flevoland. Case focuses on practice-based research into educational renewal and social innovation and connects knowledge and experience from the field with education in practice-based research. As an advocate of practice-based research in higher (art) education, Bert Verveld also made a strong case for the realisation of this Centre of Expertise, in which education, art and science is combined. CASE was officially opened on 15 September 2022 by Minister of Education, Culture and Science Robbert Dijkgraaf with the words, "To me, what comes together here is a golden triangle".

Bert Verveld (links) en minister van OCW Robbert Dijkgraaf (rechts) bij de opening van CASE, 15 september 2022
Foto: Erwin van Amstel

Bert Verveld (left) and Minister of Education, Culture and Sciences Robbert Dijkgraaf (right) at the opening of CASE, 15 September 2022
Photo: Erwin van Amstel

COLOFON COLOPHON

Deze publicatie is tot stand gekomen ter gelegenheid van het afscheid van Bert Verveld als lid van het College van Bestuur van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, februari 2023.

This publication was compiled on the occasion of Bert Verveld's retirement as a member of the Executive Board of the Amsterdam University of the Arts, February 2023.

Auteurs / Authors

Peter van Assche, Mieke Bernink, Melissa Bremmer, Aminata Cairo, Laura Cull Ó Maoilearca, Hester Dibbits, Emiel Heijnen, Michiel Schuijjer, Rosa te Velde

Redactie / Editor

Fokke Uiterwaal

Ontwerp / Design

Studio Colorado

Druk / Print

Tuijtel

Uitgever / Publisher

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Amsterdam University of the Arts

© 2023

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

